

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII Nr. 10 (406) — 9 martie 1963

lucăr

10

Biblioteca Centrală
Regiunea
Hunedoara-Deva

Ploaie de primăvară.

REDACTIA: BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, int. 1744

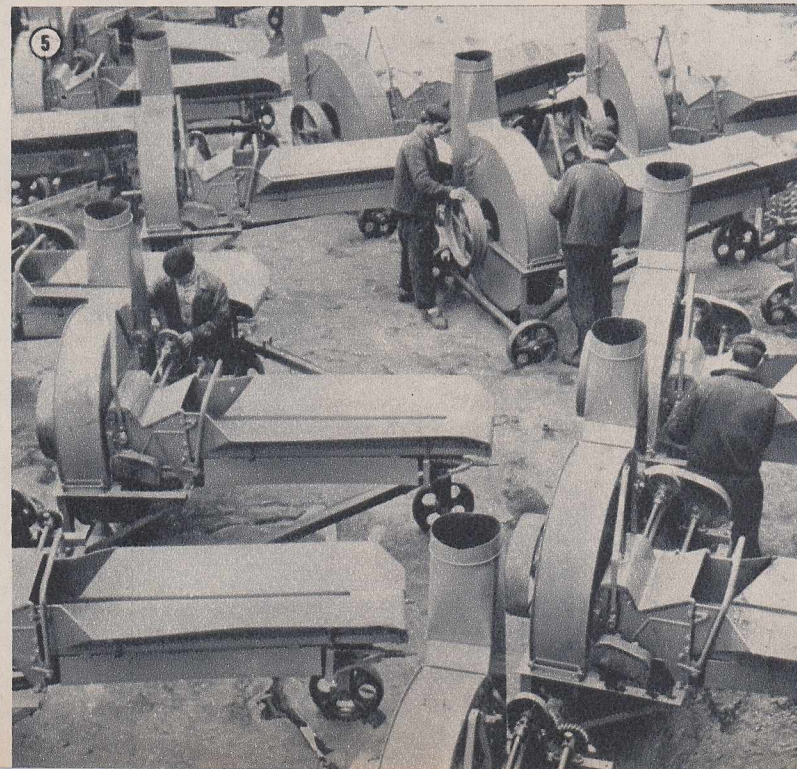
ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 24 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

TIPĂRIȚĂ LA COMBINATUL POLI-
GRAFIC CASA SCÎNTEII.

Prolecări din toate țările, unită-oală
Anul XII Nr. 10 (406) — 9 martie 1963
10
10
10

revistă social-politică și literar-artistică

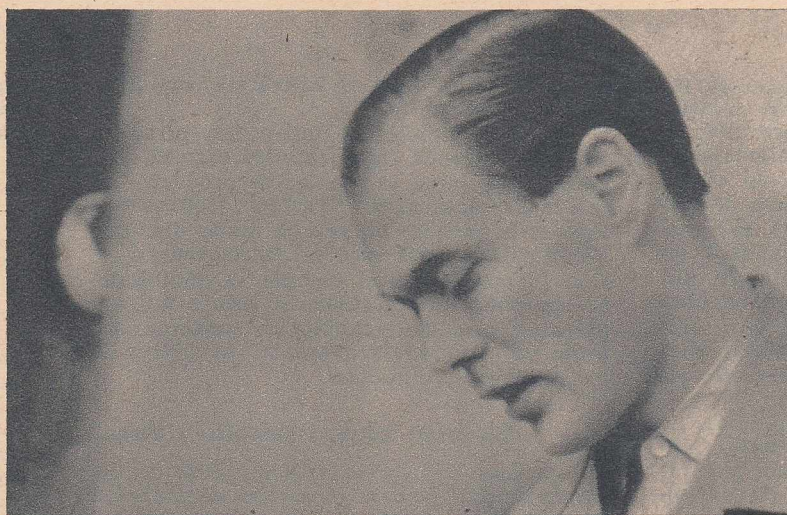

INVITAȚIE LA STUDIU

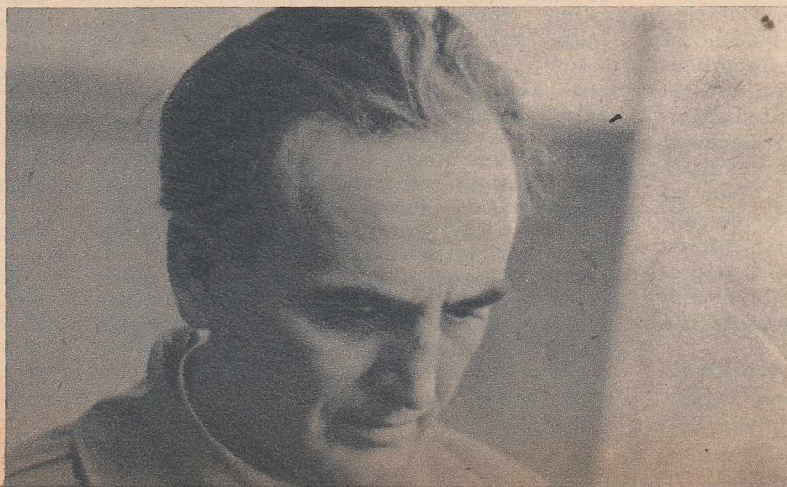
Inginerul Iancu Mustea este autorul a 31 de lucrări de specialitate. Ultimul studiu, care tratează înnoibilarea pieilor de porcine, aplicat în producție, a adus însemnate economii fabricii.

Perseverență și îndrăzneală, iată două cuvinte care-l caracterizează pe inginerul Gheorghe Neclu, realizatorul durocauciucului.

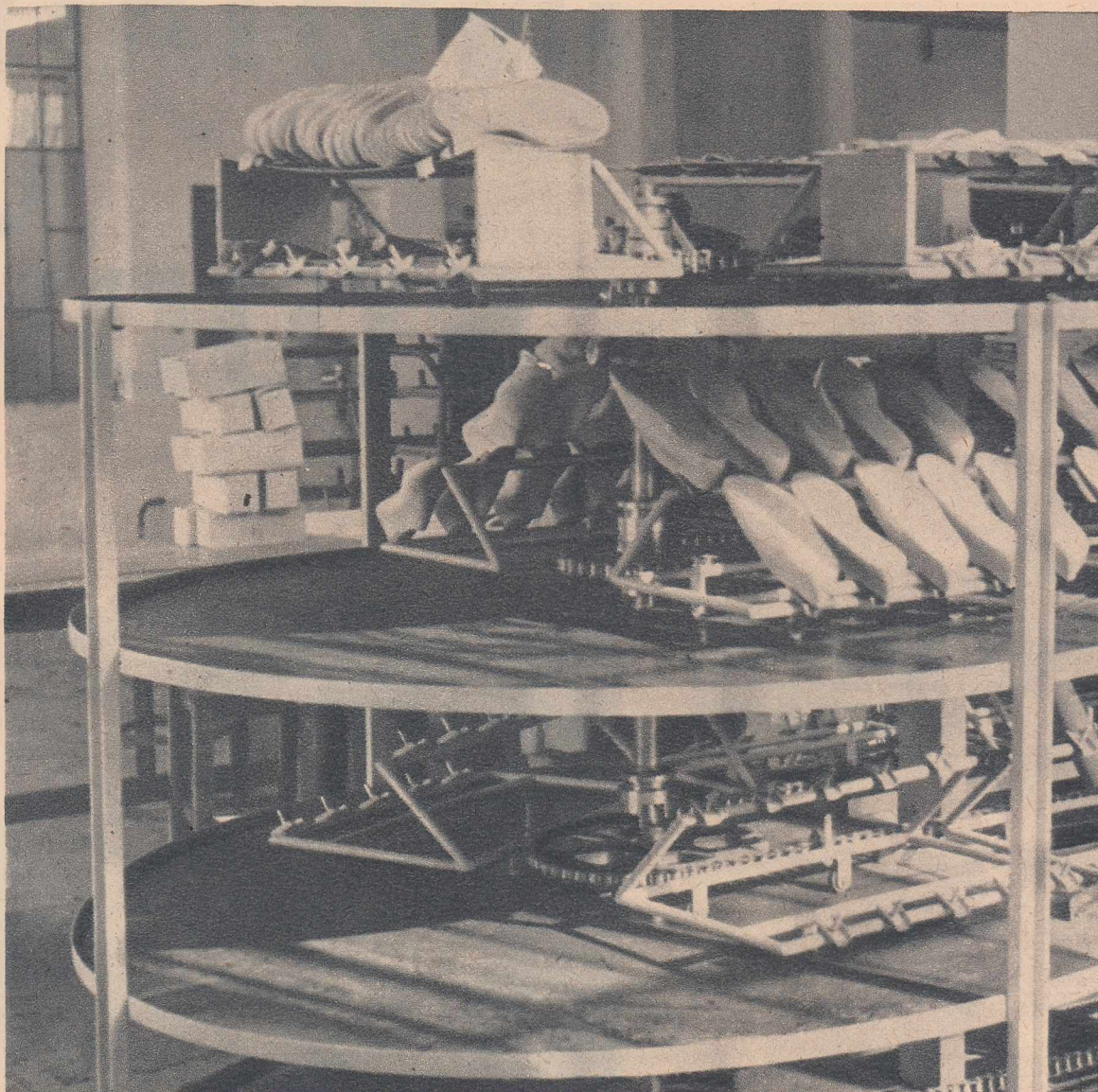

Cu experiența lui îndelungată ing. Gheorghe Mărincean, directorul tehnic al fabricii, a dat un prețios ajutor inginerilor tineri.

Noua bandă realizată
după proiectele inginerilor
Bartha Zoltan și Teodor
Mureșan.

INVITAȚIE LA STUDIU

Prin față ni se perindă zeci de pantofi. De fapt e greșit să numești pantofi bucățile acelea minuscule de piele care aduc a șorțuri de păpușă. Dar cum te afli la începutul benzii, poți să ai certitudinea că în câteva zeci de minute șorțulețului pe care îl privești i se vor adăuga căpută, talpă și toc și va deveni, în sfârșit, pantof. Bunăoară un pantof pentru piciorul drept. Celălalt, din piciorul stâng, se naște și el pe undeva, bine întins și dădăcit pe vreun calapod, care alunecă pe bandă încet, ca un bătrnel. N-ai decât să-i aduni pereche și să-i încalți. Și-apoi, drum bun!

Oamenii fac încălțări de milenii. Deci ar fi timpul să le cunoască toate secretele! Cam la asta ne gândeam contemplând șuvoiul mecanizat al benzii. Dar nu ne era dat să avem dreptate apriori. Căci și pantoful are probleme, ca să zicem așa. În primul rând ise cere o linie elegantă, în al doilea rând să fie trainic, în al treilea rând să fie produs într-un timp minim și la un preț de cost scăzut. Frumusețe, calitate și productivitate... Pentru aprecierea primului deziderat ne declinăm răspunderea, lăsând cumpărătorii să-și manifeste preferințele. Noi ne vom ocupa în acest reportaj mai ales de calitate, privind-o dintr-un unghi mai diferit: acela al cercetărilor. Fundalul va fi o prețioasă și interesantă inițiativă a inginerilor de la Fabrica de piele și încălțăminte din Cluj.

Cu câțiva ani în urmă la această fabrică s-a lansat următoarea lozincă: fiecare inginer să rezolve într-un an cel puțin o temă teh-

nico-științifică. Iată o adevărată invitație la gândire și studiu.

Prezența inginerului într-o întreprindere reclamă o muncă organizatorică care să asigure desfășurarea procesului de producție în cele mai bune condiții. El este un factor hotărâtor și în mâinile lui se află multe din pîrghiile care asigură succesul întreprinderii în care lucrează. Dar el trebuie să devină în același timp un cercetător de soluții noi, să găsească procedee tehnologice moderne, să promoveze metodele avansate, să pătrundă în zone puțin cunoscute.

Nu orice piele-l „nobilă”, dar...

Astă-vară străzile au fost invadate de un tip de sandale pe care vânzătorii magazinelor le numeau, ca să le deosebească de altele, „Lido”. Comerțul a făcut o afacere bună (peste 300.000 de perechi vândute într-un sezon), cumpărătoarele de asemenea, apreciind calitatea și varietatea modelelor. Dar prea puține poate și-au dat seama că poartă (cu grație, n-avem ce zice) sandale din piele de porc. De înobilarea pieilor de porc s-a ocupat Institutul de cercetări pielărie cauciuc din București. La Fabrica de piele și încălțăminte din Cluj, sarcina a revenit inginerului Iancu Mustea. Meritul lui este acela de a fi stabilit procedeele tehnologice pentru fabricarea unui nou sortiment, care completează gama semifabricatelor din piei de porc. Un dosar voluminos atestă lungile ore de strădanie și cercetare. „Pieile moi”, din piei porcine pentru haine și papuci de casă, realizate de inginerul Mustea sînt un sortiment care

interesează întreaga ramură și au adus industriei noastre ușoare aproximativ 800.000 lei economie într-un singur an.

Durocauciucul

— Priviți talpa acestui pantof.
O privim...
— Nu observați nimic?
— Nu...
— Uitați-vă acum la acesta.
Ne uităm...
— Nu observați nimic?
— Nu...
— Ne-ați putea spune care pantof are talpă de crupon și care talpă de cauciuc?

Privim cu atenție suprafețele de aceeași culoare. Încercăm cu unghiile duritatea, elasticitatea. Fără îndoială una dintre tălpi trebuie să fie de cauciuc. Asta deducem logic din întrebare. Dar care? Ei, drăcie! Avem senzația că sîntem trași pe sfoară. „Asta trebuie să fie...” — aruncăm sentința, arătînd unul dintre pantofi. Omul din fața noastră ride liniștit și înțelegător.

— Nu, nu! Amîndoi pantofii au talpă de cauciuc.

— Nu se poate! — protestăm. Asta e crupon toată ziua.

— V-ați înșelat!

Așa l-am cunoscut pe inginerul Gheorghe Neciu. Și, ca să ne luăm revanșa, l-am rugat să ne spună cu toată sinceritatea dacă lui, ca mare specialist, nu i s-a întîmplat vreodată să confunde imitația aceea de talpă din cauciuc cu cruponul.

— O singură dată: la o expoziție.

Nu te pune domnule cu chimiștii, ei sînt în stare să facă adevărate minuni!

„Minunea” inginerului chimist Neciu este durocauciucul. O simplă comparație ne va convinge de calitățile lui. De exemplu, un toc din talpă se uzează aproximativ după o lună; cel din durocauciuc, după un an. Cu o mențiune: în acest răstimp nu suferă nici o deformare. De fapt obținerea acestei calități a dat mult de furcă inginerului. La primele șarje el a obținut un material dur, însă cu calități termostabile minore. Ce te faci, în plină caniculă, cînd termometrul indică 40° și asfaltul arde? Se face tocul plăcintă! Peste 50 de probe i-au trebuit inginerului Neciu pentru a alege compoziții optime, compoziția potrivită care să dea materialului o termostabilitate pînă la 50°. Și cite ore de studiu? Multe, nenumărate.

În fiecare lună fabrica produce 50-60 de mii perechi de încălțăminte cu tocuri din durocauciuc. Calculele economice au arătat că un toc „duro” nu numai că este mai trainic, dar și mai ieftin ca unul de crupon, cu 1,46 lei. Raportată această sumă la cele 50-60 de mii de perechi de pantofi rezultă o economie lunară de circa 87 mii lei.

Un contingent nou

În anul 1962 la fabrică s-au făcut 88 studii și cercetări. Printre cele mai importante trebuie să amintim studiul inginerului Iuga Gheorghe asupra tananților vegetali, care a comportat un volum de muncă de-a dreptul impresionant. El a experimentat aproximativ 400 buchete de tăbăcire și pentru fiecare din acestea a făcut 10-15 determinări, stabilind relațiile exacte dintre proprietățile

coloid chimice și cele tehnologice ale materialelor tanante. A luat sfîrșit marele secret al bătrînilor tăbăcari care păstrau cu sfințenie, ca pe un bun al familiei, tainicele rețete învățate din tată în fiu. A rezolvat și fabrica una dintre cele mai acute probleme, aceea a realizării — prin folosirea celor mai potriviți tananți — a umidității optime a semifabricatelor tăbăcite vegetal. S-a îmbunătățit calitatea pieilor și într-un singur trimestru economiile calculate au fost de circa un milion de lei.

Dacă cercetările lui Iuga au fost mai puțin spectaculoase, ele petrecîndu-se în laborator, în schimb banda rulantă de tras-tălpuit a inginerilor Bartha Zoltan și Mureșan Teodor frapează de la prima vedere. N-o să intrăm în detalii tehnologice și de construcție. Ne vom limita să semnalăm doar un aspect al inițiativei. La proiectarea acestei benzi, autorilor li s-a pus la dispoziție o documentare substanțială.

★

Comitetul de partid a făcut o amplă analiză a desfășurării inițiativei. Din discuțiile purtate s-a ajuns la concluzia că această mișcare inovatoare trebuie să-i cuprindă și pe tehnicienii care, cu experiența lor, pot contribui la rezolvarea practică a multor probleme. Sugestia s-a dovedit a fi prețioasă. În multe colective sînt înscrise numele cadrelor medii. Astfel în anul 1962 alături de cei 44 ingineri au lucrat 25 tehnicieni și 44 maiștri...

★

— Cum a luat naștere această mișcare creatoare? — l-am întrebat pe Gheorghe Mărincean, directorul tehnic al întreprinderii.

— De cîțiva ani documentele de partid trasează ca sarcină importantă ridicarea pe o treaptă superioară a organizării muncii în întreprinderi. Referindu-se la rolul inginerilor în producție, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în expunerea făcută în ședința solemnă a Marii Adunări Naționale din 29 decembrie 1962 arăta că ei trebuie: „...să rezolve cu pasiune problemele complexe ale însușirii și introducerii în producție a tot ce este mai înaintat în știința și tehnica mondială”.

Ne gîndeam deseori la rolul inginerului în fabrică. Oare nu își irosește cunoștințele acumulate în lungii ani de studiu în treburi uneori mărunte? Ni s-a părut că există o imensă rezervă pe care nu știm s-o folosim, care de multe ori se pierde în rutină. De ce pentru orice dificultate să ne adresăm institutului de cercetări? De ce n-am încerca să rezolvăm noi unele probleme? Astfel am ajuns la concluzia că, antrenîndu-l pe inginer într-o muncă de cercetare pe lîngă obligațiile lui curente în cadrul secției, i-am putea ridica nivelul de cunoștințe profesionale, el fiind stimulat să studieze un bogat material științific de specialitate, la zi; în al doilea rînd, lărgind baza cercetărilor, fiecare inginer ar putea deveni un căutător de soluții noi, un propagator al celor mai avansate metode și procedee tehnologice, un inginer în sensul modern al cuvîntului. Cam acestea au fost premisele inițiativei noastre.

Cornel BOZBICI
Fotografii de Traian PROSAN

Renumita cască Victoria
de pe fluviul Zambezi.

La patul de moar

O demonstrație a populației
de culoare la Salisbury.

...die în trecut necunoscută debilitază
...le din urmă, ucide federațiile alcă-
...englezi peste mări. Studiind feno-
...dizolvarea Federației Indiilor de
...area de plins în care au ajuns Fede-
...abiei de sud sau Federația Rhodesiei
...Nyasalandului, îndelungatul proces de
...gestație a Federației Malayeze și alte feno-
...mene similare, specialiștii au ajuns la con-
...cluzia că e vorba de un viciu congenital:
...aceste federații se nasc neviabile.

În ultimele luni ziarele din întreaga lume
au informat aproape zilnic despre procesul
rapid de descompunere a Federației Rho-
desiei și Nyasalandului. Ultimul va ieși din
tovărășia inegală la sfârșitul anului, iar
Rhodesia de nord este gata să-i urmeze
exemplul.

De ce nu este de acord primul ministru al
federației, Roy Welensky?

De ce guvernul englez, care la început îl
sprijinea, a adoptat acum o poziție nouă?

*tării suprainensive a pământului". Acesta
este secătuit repede și nu mai produce aproape
nimic.*

De primul loc: exportul de oameni

Din ce să trăiască oamenii? Sute de mii de
africani își părăsesc pământul și pleacă să
muncească în mine pentru a-și hrăni familiile.
Citez din cartea lui John Noon „Problemele
muncii în Africa”: „*Satele din Nyasaland stau
amenințate de prăbușirea întregii lor structuri
economice, ca urmare a absenței a circa 70 la
sută dintre bărbații adulți*”. Marii capitaliști
sunt încințați de această situație. Ea le furni-
zează mîna de lucru ieftină pentru industrie.
Pentru a stimula exodul capilor de familie
s-a introdus chiar sistemul impozitului pe
cap de locuitor, cu neputință de plătit din
veniturile agricole. Cercetătorul britanic
Hancock a calculat că, în cinci districte din

despre malarie? Și despre tuberculoză? Nu,
mai bine să ascultăm argumentele lui Welensky
în favoarea menținerii federației în care
ele au găsit condiții prielnice pentru a deveni
endemice.

A da și a lua

Cele trei teritorii, zice Sir Roy, au economii
complimentare. Nyasalandul dă munca, Rho-
desia de nord bogăția minerală, iar Rhodesia
de sud competența albilor și industria pro-
ducătoare. E parțial adevărat, răspund negrii.
Nyasalandul dă forța de muncă a locuitorilor
săi. Rhodesia de nord, atît de prețioasele ei
zăcăminte subterane. Dar Rhodesia de sud
nu dă, ci ia; și dacă furnizează totuși ceva,
acest ceva este exploatarea: crîncena exploa-
tare a negrilor de către coloniștii îmbogățiți
pe pământul Africii. Dacă federația se des-
compune, singura în pierdere va fi Rhodesia
de sud. Ea va trebui să-și restrîngă și industria

e al unei federații

Care sînt intențiile și ambițiile fiecăruia
dintre cei trei prim-miniștri ai statelor compo-
nente ale federației?

**De cîte ori se cuprinde 8.080.000
în 312.000**

În anglo-rhodesiană expresia „racial part-
nership” înseamnă, pare-se, exact contrariul
a ceea ce arată dicționarele engleze. Sînt
312.000, numai 312.000 de albi în acest stat
„european”, „alb”. Dar ei contează... de
cîte ori mai mult decît cei 8.080.000 de
negri? De peste două ori, dacă e să ne luăm
după totalul veniturilor, de mult mai multe
ori, dacă preferăm drept criteriu reprezenta-
rea în parlamentul federal. Welensky se
laudă cu relațiile interrasiale „model” din
federație. Modelul, e drept, nu-și are egal
decît în Africa de sud, vecină și prietenă.
Condiția umană a negrilor din Rhodesii și
Nyasaland nu poate fi descrisă credibil decît
în formulele despuiate de orice sentimentalism
ale rapoartelor și statisticilor.

În cartea lui Ken Brown „Pământul în
Rhodesia de sud” se arată: peste jumătate
de milion de indigeni nu vor mai avea drept
de reședință pe pământul pe care s-au născut.
Congresul Național African din Rhodesia
declara cam în aceeași vreme cu apariția
cărții, în 1959: alt milion de africani au fost
declarați fără pământ.

Nedreptatea pare de-a dreptul absurdă
dacă examinăm întrebunțarea dată pămîntu-
rilor confiscate. Din cei 4.500.000 de acri
de pământ stăpîniți de albi în Rhodesia de
nord, se cultivă numai cinci la sută! Cam la
fel se întîmplă și în Rhodesia de sud unde
— după cum arată Ken Brown în lucrarea
citată — „oameni cu șase sau opt acri de teren
nisipos, situat în rezervațiile pentru negri,
pot vedea cu ochii lor, dincolo de marginile
rezervației, mii de acri de pământ arabii,
aparținînd europenilor, care stă nefolosii”.

Cum trăiește un agricultor negru, adică
unul dintre fericiții care au reușit să obțină
un pic de pământ într-o rezervație? Întîi
să notăm că negrilor li s-a „rezervat” pămîntul
cel mai puțin roditor. În al doilea rînd,
scrie Jack Woodis în cartea „Rădăcinile
revoltei”: „*Îngrămădirea negrilor pe pămîntul
cel mai sărac a dus la o îngrozitoare lipsă
de pământ. Statisticile sînt insuficiente pentru
a înțelege efectele suprapopulației și ale exploa-*

nordul Nyasalandului, o populație care
cîștiga anual 1.000 de lire din vînzarea pro-
ducției agricole și 13.000 de lire din salarii
trebuia să plătească... 18.379 de lire impozit.

„*Cum ar putea băștinașii să dobîndească cele
4.379 de lire suplimentare care le stît cerute
de guvern ca impozite? Numai vînzîndu-și
munca peste hotare*” — precizează Hancock.

Cît despre salarii...

În Rhodesia de sud, la muncă egală, un
negru primește 6,65 la sută din salariul unui
alb; în Rhodesia de nord, un mecanic de
garaj, negru, primește 5,07 la sută din sala-
riul unui alb, un zidar 11,7 la sută, un vop-
sitor 8,7 la sută. În 11 ani salariile munci-
torilor negri au scăzut de la peste 25 la sută
din valoarea profiturilor obținute de societă-
țile unde lucrau, la circa 8 la sută.

Sub limitele P.D.L.

În locul „nivelului minim de trai” care
se calculează în diverse țări pentru stabilirea
limitei de jos a salariilor, autoritățile din
Salisbury l-au înscrisat pe dr. D. Bettison
să stabilească „elementele unui trai sărac”
(Poverty Datum Line — P.D.L.). Ele au fost
descrise ca ceea ce este indispensabil pentru
satisfacerea trebuințelor elementare ale unui
om. S-au avut în vedere numai bunurile fără de
care nu se poate pur și simplu supraviețui,
adică minimumul de hrană, de îmbrăcăminte
și de adăpost calculate la prețul cel mai ieftin.

„*Am constatat — subliniază însă prof.
E. Batson — că un procent considerabil dintre
muncitorii africani primesc salarii sub această
limită a sărăciei*”. Or, după cum a demon-
strat o anchetă făcută tot la Salisbury, negrii
din această ultimă categorie, adică cei plătiți
mai prost decît prevede P.D.L., nu-și cheltuiesc
tot salariul. Ei trebuie să mai trimită bani
acasă. Doar pentru asta au venit la oraș.
Sînt de plătit impozite. Soția și copiii tre-
buie și ei ajutați să trăiască...

Să trăiască... Kwashiorkor sau „subnutri-
ția malignă” este o boală cu mare răspîndire
în Federația Rhodesiei și Nyasalandului.
Ea ucide mii de copii prost hrăniți, născuți
de mame care n-au mîncat niciodată pe sătu-
rate. Această boală, scrie J. de Castro în
„Geografia foamei”, este o consecință tipică a
unui regim alimentar neadecvat și se carac-
terizează prin oprirea procesului de creștere,
edeme, degenerescența ficatului și uneori
înlăbirea pielii și a părului. Să vorbim și

prelucrătoare, în cazul cînd Rhodesia de nord
și Nyasalandul vor crea bariere tarifare.

E o aritmetică simplă. Ea explică de ce
coloniștii albi, care și acum mai serbează la
12 septembrie, în fiecare an, Ziua ocupației,
în memoria datei cînd Cecil Rhodes și aventu-
rierii săi și-au stabilit, în 1890, tabăra la
Salisbury, nu vor să scape din mîna terito-
riile vecine a căror populație o disprețuiesc.

Ideea unirii celor două Rhodesii a fost emisă
încă din 1915 de „British South Africa Com-
pany”, dar albi din Rhodesia de sud au
refuzat să aibă de-a face cu vecinul sărac.
Descoperirea zăcămintelor de cupru a trans-
format însă Rhodesia de nord într-un adevărat
centru de atracție pentru Rhodesia de sud,
care, comparativ vorbind, ajunsese ea acum
vecinul cel sărac. În Rhodesia de nord și
Nyasaland erau puțini coloniștii albi. Alarmați
de creșterea mișcării de eliberare națională a
negrilor, ei își vedeau salvarea în contopirea
cu Rhodesia de sud, dominată de rasiști.
Cum federalizarea intra și în vederile brita-
nice, ea a fost realizată în 1953 pe baza voinței
exprimate de alegătorii albi din Rhodesia
de sud și de guvernul englez, care a hotărît
pentru cele două protectorate — Rhodesia de
nord și Nyasalandul.

În cei aproape 10 ani care au trecut s-au
întîmplat multe: revolte înecate în sînge și
greve reprimare brutal, consultări electorale
la care albi se alegeau între ei, anchete ale
unor comisii britanice cu misiuni și rezultate
diferite, conferințe constituționale la Londra,
persecuții și arestări, interziceri de partide
și declararea stării excepționale, discuții la
O.N.U. despre situația din federație și attea
altele.

În preajmă au apărut noi state independen-
te, iar lupta de eliberare națională s-a încins
în Angola și este pe cale de a izbucni în
Mozambic...

Pas cu pas, protectoratele nordice s-au apro-
piat de autodeterminare. Guvernul britanic
a renunțat la ideea de a menține cu orice
preț federația. Welensky n-a renunțat. El
aleargă furios de la Salisbury la Londra și
înapoi, vociferînd cu violența sa de fost
boxer (categoria grea) și acuzînd guvernul
Angliei că acționează împotriva intereselor
albilor din federație.

„Legăturii noi”

Abia în luna iulie 1962 Richard Butler
declara la Londra, la o reuniune a oamenilor
de afaceri: „*Afacerile și industria sînt stîrn*

legate de viitorul federației. Plasafi-vă banii în federație și vă vom sprijini". Cu prilejul vizitei făcute în ianuarie 1963 la Salisbury, el a propus însă un plan de „legături noi” între componentele federației, după ce aceasta se va dizolva. Cum se explică aparenta sa modificare de atitudine? Tocmai prin dorința de a salva... afacerile. Englezii au ajuns la concluzia că în Federația Rhodesiei și Nyasalandului a venit momentul să se treacă de la tactica nr. 1 — represiunea, la tactica nr. 2 — adaptarea la evenimente. Ei au suficientă experiență pentru a identifica clipa în care o mișcare de eliberare națională nu mai poate fi ținută în frâu. Cum interesele lor financiare în Rhodesia sînt colosale, sînt dispuși să facă orice pentru a le menaja. Și, la urma urmei, un Nyasaland de sine stătător, care va importa din Anglia produsele cumpărate pînă acum din Rhodesia de sud, ar renta chiar mai bine decît Nyasalandul încorsetat în federație și jumelit de organele federale.

„Voi merge pînă la capăt”

Coloniștii din Rhodesia de sud țin încă la cultul violenței. Ei privesc peste graniță, spre sud, și admiră „intransigența” lui Verwoerd, unul dintre prietenii personali ai lui Welensky. De aceea strigă că, fiind trădați la Londra, vor trebui să acționeze singuri.

„Voi merge pînă la capăt” — a spus Sir Roy la una din conferințele de presă pe care le-a organizat la Londra. Rugat să explice ce a vrut să înțeleagă prin aceasta, Welensky a precizat: „Înseamnă că voi întreprinde toate acțiunile necesare pentru îndeplinirea politicii pe care o vreau. Dacă va fi nevoie, voi face uz de forță”.

Welensky — acest fost pompier, fost negustor, lider sindical reacionar, reprezentant tipic al proprietarilor albi — a preluat în 1955 funcția pe care o deține și azi, și de atunci politica rasistă a conducerii federației s-a înăsprit și mai mult. Marea sa ambiție politică a fost transformarea federației într-un dominion independent, condus de el — în timp ce coloniștii extremiști preconizau crearea unei uniuni cuprinzînd Rhodesia de sud și Republica Sud-Africană. Welensky a fost și este convins că dacă i s-ar fi dat federației statutul de dominion, ar fi izbutit să creeze un stat care să rivalizeze cu Republica Sud-Africană în toate domeniile și mai ales în domeniul strîngerii șurubului față de negri.

Înfrîngerea partidului său (Partidul federal unit) în recente alegeri din Rhodesia de sud de către Partidul federal al dominionului, fapt care s-a soldat în mod practic cu înlocuirea primului ministru Whitehead cu Winston Field, dovedește că Welensky nu se mai bucură astăzi de încrederea deplină a coloniștilor. Field, alesul acestora, se pronunță pentru destrămarea federației și crearea în schimb a unui dominion, exclusiv alb, format din Rhodesia de sud și acele părți ale Rhodesiei de nord care au o populație europeană mai densă — respectiv centura cuprului și zona căii ferate.

Personalități și orientări

Joshua Nkomo, președintele Uniunii poporului african - Zimbabwe din Rhodesia de sud, este un descendent al tribului matabele, un descendent al lui Lobengula, regele tras pe sfoară de Cecil Rhodes. El este însă departe de naivitatea strămoșului său. Nkomo a dus ani de zile o luptă care la începuturile ei nu părea să aibă șanse de succes.

Exilat sau arestat în repetate rînduri, Nkomo nu și-a pierdut niciodată încrederea în victoria cauzei independente negrilor. „Cevem independența deplină — a declarat el nu demult. Presiunea noastră și a prietenilor noștri va face în cele din urmă orice guvern sau combinație de guverne din Rhodesia să cedeze. Toate cele trei teritorii trebuie să fie libere, cu guverne alese prin vot universal, ca în orice țară normală”.

Dacă Nyasalandul este primul din cele trei teritorii care a obținut o promisiune de independență, aceasta se datorește și dr-ului Hastings Kamuzu Banda. Hotărît să devină medic cu orice preț, pentru a putea pleca la învățătură în S.U.A. s-a angajat la minele de aur din Johannesburg. În 1937 a ajuns medic, dar pentru că diplomele americane nu dădeau

Centrul orașului Salisbury (Rhodesia de sud) — acolo unde se află sediile companiilor ce jefuiesc bogățiile Rhodesiei.

educație pentru
toate vîrștele

Tipicul argument colonia-
list — bita.

ACȚIUNEA M. 8

de Sen ALEXANDRU

Cel doi conspiratori schim-
bară o privire rapidă, iar pe
sub masă piciorul „șefului
conspirației” îi atînge pe al
celuilalt. Toate sînt în ordine.
Astăzi la ora cinci după-amia-
ză, nici o clipă mai tîrziu,
acțiunea M.8 avea să înceapă.

Într-adevăr, pe la orele
cinci, conspiratorii țesură tip-
tul din casă. Acțiunea M.8
(șeful îi dăduse acest indica-
tiv) începuse. Cel doi porniră
agale pe bulevardul Balcescu.
Se uitau cu atenție la toate
vitrinele cu pulovere, fulari,
genți, mănuși și cordoane.
Se consultau între ei, apoi
porneau mai departe.

Credem că a sosit în sfîrșit
momentul ca acțiunea M.8 să
fie deconspirată. Conspira-
ții sînt: Dinu, opt ani, elev în
clasa a II-a elementară, și ta-
ticul său, tovarășul Adrian,
controlor tehnic de calitate.
M. 8 înseamnă: 8 Martie.
Scopul acțiunii: achiziționa-
rea, în cea mai desăvîrșită
conspirație, a unui dar pentru
„mămica noastră”. Dar nu
orice dar. Tocmai în aceasta
constă principala greutate. Șe-
ful conspirației a definit
obiectivul ei în felul următor:
mămica noastră merită cel
mai frumos dar din București.

Probleme sînt foarte multe.
Să-i luăm o geantă albă? „E
primăvară — spune șeful
conspirației — și o să aibă
nevoie pentru rochia cea albă.
Sau mai bine să-i luăm
puloverul acela albastru? Mă-
micii noastre îi stă foarte bine
în albastru. Nu-ți amîn-
tești, Dinule, ce bine-i venea
rochia albastră cu fluturași
de aur pe care a purtat-o
acum un an?”

Da, toate acestea sînt ade-
vărate, însă o acțiune ca M.8
nu-i un lucru ușor. Dinu
cumpănește cu seriozitate. E
frumoașă și geanta, îi place și
puloverul. Totuși el ar înclina
pentru pălărie și mănuși.
Pălăria i-ar veni de minune.
Închide ochii și încearcă să-și
închipuie cum ar fi mămiciuța
cu pălăria asta. E împede că
i-ar sta foarte bine. Cît de-

spre mănuși, a auzit-o chiar
pe mămiciuța spunînd că i-ar
trebul.

Dar șeful conspirației nu
se lasă ușor convins. Nu dege-
ba este de meserie controlor
tehnic de calitate. Dacă trea-
ba asta s-ar face repede, n-ar
mai fi nevoie de „acțiunea
M.8”. „E împede, îi spune
celuilalt, că mămica noastră
are dreptul la cel mai frumos
dar. Așadar, avînd părul
blond și ochii albaștri, îi vom
găsi un pulover de culoarea
cerului senin. Sau îi vom lua
rochia aceea tot albastră,
pentru că rochie albă are,
iar la baticul acela de culoa-
rea răsăritului de soare vom
adăuga mănușile albe”.

Acțiunea M.8 continuă. Pă-
răsindu-i pe cei doi conspira-
tori în fața celei de-a cinci-
sprezecea vitrine, mă sim-
țeam îndemnat să multumesc
tovarășului Adrian nu numai
în numele acelei fete care
peste douăzeci de ani va avea
alături un tovarăș atent și
sensibil, ci și în numele socie-
tății noastre noi, căreia îi
educă un om plin de fantezie
și delicatețe sufletească, un
om subtil care nu va trece
nepăsător pe lângă micile și
marile clipe ale vieții, punînd
seriozitate în tot ce face, fie
că va lucra în fața unui ciclo-
fazotron, fie că va alege un
dar pentru femeia iubită.
Și, mai ales, un om care în-
vață de mic omeneșul adevăr
că una din marile bucurii ale
vieții este să faci altora o
bucurie.

Dar ceea ce nu știe tovară-
șul Adrian — care știe totuși
atîtea lucruri — este că exact
peste o lună și două săptămîni
va începe în familia lui acți-
unea purtînd indicativul T.35,
avînd ca obiectiv achizițio-
narea celui mai frumos dar
pentru cel treizeci și cinci de
ani pe care îl împlinește atunci
tăticu”. Conspirația a fost încă
de pe acum organizată în linii
mari de Dinu în colaborare cu
mămiciuța. Amîndoi conspira-
torii păstrează cel mai desă-
vîrșit secret. Și nu eu voi fi
acela care-i voi deconspira.
Nu se face!

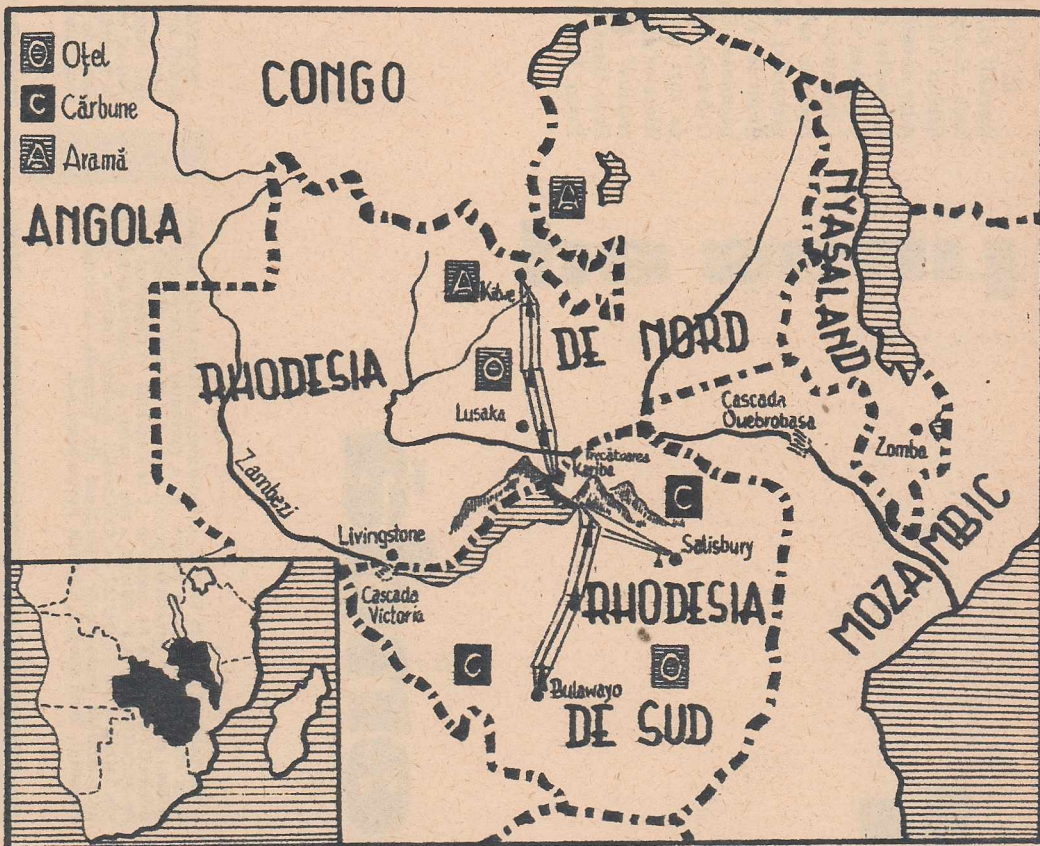
dreptul de practică pe teritoriile britanice, a
plecat în Anglia, unde a obținut o nouă
diplomă. La Londra a făcut cunoștință cu
Nkrumah și cu alți conducători politici
africani. Adversar al federației care se proiec-
ta, a plecat după crearea ei în Ghana, unde
a lucrat ca medic. În 1956 s-a reîntors în
Nyasaland.

Prestigiul lui politic a crescut necontenit
și, în calitate de președinte al partidului
Congresul Malawi din Nyasaland, a reușit,
printr-o politică dibace, să determine guvernul
britanic să făgăduiască independența țării.
La 1 februarie Banda a fost numit prim-
ministru al guvernului Nyasalandului, care
și-a căpătat autonomia — prim pas pe calea
dobîndirii deplinei independențe.

În Rhodesia de nord situația este mai grea
în primul rînd pentru că marile ei bogății
minerale îi conferă o valoare excepțională,
atît pentru Anglia cît și pentru Rhodesia de
sud. Mișcarea de eliberare națională a fost
mai puțin unitară și de aceea și succesele ei
au fost mai puțin însemnate. Colonialiștii și
coloniștii au depus mari eforturi pentru
scindarea mișcării și pentru coruperea unora
dintre liderii ei. Actualul prim-ministru al
țării este Kenneth Kaunda, președintele
Partidului național al independenței. Fostul
său șef politic, Harry Nkumbula — care apoi
a creat un partid dizident — face parte azi
din guvernul condus de el. Dar dorința sa
de a se ajunge la contopirea Rhodesiei de nord
și a Katangăi într-un stat prezidat de Chombe
arată că Nkumbula nu a renunțat la vechile
sale poziții capitulare. Falimentul lui Chombe
însă l-a lovit, indirect, și pe el.

După spargerea federației ce va urma?
Aceasta depinde în ultimă instanță nu de
Welensky, nu de bunăvoința Londrei, ci de
forța și unitatea mișcării de eliberare afri-
cane, singura care poate preveni aplicarea
unor formule neocolonialiste ca cele cîteva
enumerare mai sus.

Felicie ANTIP

Harta celor două Rhodesii și a Nyasalandului — cu principalele bogății. Cine sînt însă cei care profită de
pe urma lor? Patru trusturi, strîns legate între ele și care controlează economia Rhodesiilor: Tanganyika
Concessions, cel mai cunoscut dintre aceste grupuri, participă și la exploatarea minelor katangheze. Rhode-
sian Selection Trust controlează gaze societății concesionare ale minelor, rafinăriilor și companiilor de
prospectare din cele două Rhodesii. British South Africa Company își scoate beneficiile (50 milioane de lire
sterline net între 1955 și 1960) din redevențele pe care le primește pentru floare tonă de metal extrasă
din subsolul nord-rhodesian. Ea este considerată totodată cel mai mare proprietar funciar din Rhodesia
de sud. Rhodesian Anglo-American este cel mai puternic din cele patru grupuri. Participările ei, în cea mai
mare parte majoritare, se extind la 30 de societăți locale și totalizează 100 milioane de lire sterline.

F
Flacăra

pe scurt

agendă

■ Tudor Arghezi recită din versurile sale: în cursul acestei luni va apărea un disc micro, având înregistrate poeme ale marelui nostru scriitor, în propria-i lectură. ■ Cu mult interes sînt audiate concertele-lecții organizate de Filarmonica de Stat „George Enescu” pentru elevi și tineret. Ele au loc de două ori pe lună în sala mică a Palatului R.P. Romîne și la Clubul Finanțe-Bănci. În ultimul timp, Filarmonica de Stat „George Enescu” a inițiat un astfel de ciclu și la Clubul șantierelor navale din Oltenița. Pe data de 22 martie în cadrul acestui ciclu se va ține concertul-lecție cu tema Haydn și Mozart. La partea experimentală își vor da concursul soliști ai filarmonicii. ■ Trei noi expoziții de artă au oferit în ultimul timp imaginea unor interesante itinerarii plastice parcurse de trei artiști: în sala Fondului plastic din bulevardul Magheru, Maria Constantin a expus lucrări de grafică (acuarele, desene și monotipuri) în care ne-a prezentat aspecte din agricultura socialistă; în sala din Calea Victoriei nr. 132 poate fi vizitată expoziția de pictură în ulei (cu portrete și peisaje industriale) a pictoriței Renatta Duncan; iar la Galeriile de artă din str. Kirov sînt expuse lucrările de grafică ale Simonei Vasiliu-Chintilă. Expoziția este intitulată „Impresii din Italia”. ■ Teatrul „Constantin Nottara” pregătește concomitent mai multe premiere. Una din acestea este spectacolul cu piesa „Unchiul Vania” de A. Cehov, pe care-l pune în scenă regizorul Ion Olteanu. ■ La Teatrul de Stat de Operetă se află într-un stadiu avansat repetițiile cu opereta sovietică „Sărutul Cianitei” de Iuri Miliutin, pusă în scenă de regizorul Lucian George Ionescu. ■ Compozitorul Theodor Grigoriu, care a scris muzica filmelor „Lupeni 29” și „Codin”, a început lucrul în vederea compunerii muzicii pentru noul film românesc „Neamul Șoimăreștilor”. ■ „Un strugure în soare” de Lorayne Hansburry este recenta premieră prezentată de Teatrul Maghiar de Stat din Satu-Mare. În rolurile principale apar Földösi Iléana, Alajos Acs, Tornayi Emilia și alții. ■ În regia directorului de scenă Ernst Dan s-a montat de curînd la Teatrul de Stat din Sf. Gheorghe piesa „Piața ancorelor” de I. Stock.

VIOLONISTUL ION VOICU, Artist Emerit, a întreprins în ultimul timp câteva turnee peste hotare. El a prezentat două concerte la Milano și a făcut imprimări pentru casa de discuri „Eterna” din Berlin (Concertul în Re major nr. 1 de Paganini și Concertul nr. 2 de Prokofiev). În R.P. Polonă, a dat concerte la Varșovia și Krakovia interpretînd Concertul de Cealkovski. Artistul nostru a dat și un recital la posturile de televiziune din Varșovia, cu lucrări de Paganini, Beia Bartok, Ciprian Porumbescu ș.a.

FOTOGRAFIA NOASTRĂ înfățișează o scenă din opera „Trandafirii Doftanei” (un poem lirico-dramatic în care sînt evocate cu convingere și emoție momente din lupta eroică a comuniștilor în anii ilegalității) a compozitorului brașovean Norbert Petri, după libretul semnat de Daniel Drăgan. Spectacolul, prezentat cu succes de Teatrul Muzical „Gheorghe Dima” din Brașov, este pus în scenă de regizorul Hero Lupescu; conducerea muzicală aparține dirijorului Dinu Niculescu, scenografia lui Ion Ipser.

AMPLĂ FRESCĂ a evenimentelor revoluționare ale anului 1921, filmul „Tudor”, realizat de regizorul Lucian Bratu pe baza unui scenariu al scriitorului Mihnea Gheorghiu, va fi în curînd pe ecrane. Din vasta distribuție fac parte: Emanoil Petruț, George Vraca, Al. Giugaru, Lica Gheorghiu, Geo Barton, Toma Dimitriu, Fory Etterle, George Măruță, Petre Gheorghiu etc. În fotografie: Artistul Poporulul George Vraca (Brîncoveanu) și Lica Gheorghiu (Aristita Glogoveanu) într-un moment din film.

SCENARISTUL SOVIETIC Grigori Koltunov debutează în regia de film cu „Pescărușul negru”, închinat luptei pentru apărarea tinerei republici cubane. Eroul principal, Manolo, e un pui de pescar dintr-un sat de pe litoralul Mării Caraibilor, care-l ajută pe patrioții cubani să captureze un transport de arme din mînile intervențiștilor americani. În fotografie: actorul A. Loktev (Ramon) și un școlar din Baku, Djeihun Mirzoev, debutant în cinematografie (Manolo), într-o scenă din film.

ÎN REPUBLICA DEMOCRATĂ GERMANĂ a fost sărbătorită recent împlinirea a 65 de ani de la nașterea marelui scriitor Bertolt Brecht. Cu acest prilej piața berlineză Am Schiffbauerdamm, în care se află vestitul „Berliner Ensemble”, a căpătat denumirea de piața „Bertolt Brecht”. În legătură cu acest eveniment publicăm o imagine mai puțin cunoscută: însoțit de tovarășa sa de viață, marea artistă Helene Weigel, Brecht defilează pe carul alegoric al lui „Berliner Ensemble”, la 1 Mai 1954.

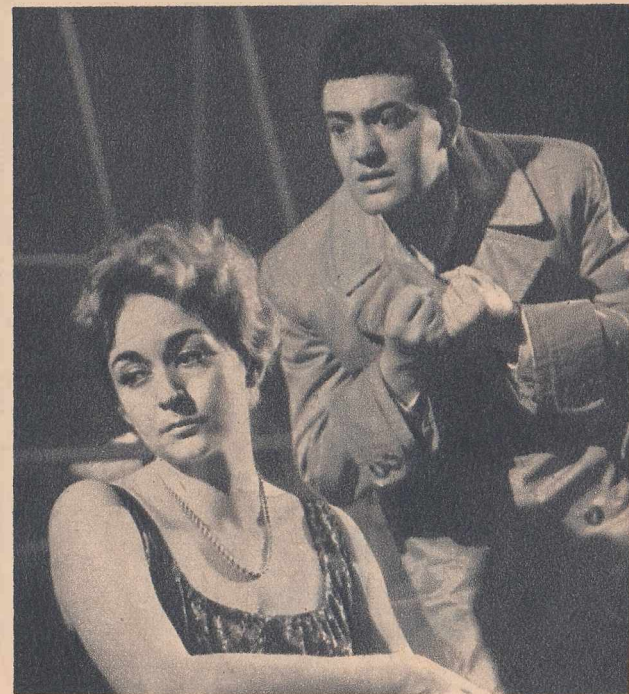
ELENA CERNEI, solistă a Teatrului de Operă și Balet al R.P. Romine, s-a înapoiat de curînd dintr-un turneu pe care l-a întreprins în Uniunea Sovietică. Artista noastră a cîntat în operele „Carmen” și „Aida” la Baku (în zilele de 1, 4 și 8 februarie) și la Brevan (în zilele de 12 și 16 februarie). De asemenea, în ziua de 19 februarie Elena Cerneli s-a reîntîlnit cu publicul moscovit, apărînd în „Aida”. Pretutindeni solista Teatrului de Operă și Balet din București s-a bucurat de un deosebit succes.

DE CIRCA PATRU LUNI are loc, seară de seară, la Théâtre de l'Étoile din Paris, recitalul marelui artist și cîntăreț francez Yves Montand. El își încheie seria de concerte la 10 martie. După cum se știe, Yves Montand a lipsit mai mulți ani din Franța, timp în care a turnat în S.U.A., Japonia și Italia câteva filme. Fotografia îl înfățișează pe cîntăreț, după unul din spectacole, implorîndu-i pe fotoreporteri să-l mai scutească de atîta „binevoitoare” atenție din partea lor.

FEBRE, ultima piesă a dramaturgului Horia Lovinescu, face parte și din repertoriul Teatrului de Stat din Tg. Mureș, secția maghiară. Spectacolul, care a fost pus în scenă de către regizorul Harag György, se bucură de o bună apreciere din partea publicului. În fotografie: actorii Mende Gaby (Nelly) și Sinka Károly (Toma) într-o emoționantă scenă.

PRINTRE ARTIȘTII de peste hotare care ne vor vizita țara în cursul lunii martie se numără și violoncelistul mexican Adolfo Odnoposoff. Oaspetele a concertat în S.U.A., Franța, Elveția, Italia etc. În țara noastră artistul mexican va fi solistul unui concert al Filarmonicii din Cluj și a două concerte ale Filarmonicii de Stat „George Enescu” din București. Repertoriul său cuprinde piese de Haydn, Mozart, Boccherini, Dvorak, Schumann, Strauss, Brahms, Beethoven ș.a.

**DOI ARTIȘTI
AI ZILELOR
NOASTRE**

de Traian ȘELMARU

Eugenia Popovici și Horea Popescu au fost propuși pentru Premiul de Stat. O actriță și un regizor. Deși din două generații diferite, deși personalități artistice foarte distincte, ceva li unește.

Scrisa Eugenia Popovici în revista „Teatrul”:

„Îmi plac rolurile contemporane... e atât de pasionant tipul uman modern: e proaspăt, e nou, e viu, e apropiat, palpabil alături de noi cu probleme care sînt ale mele, ale lui, ale spectatorului din sală. Problemele lui mă captivează și mă obligă în același timp”.

Scrisa Horea Popescu în paginile aceleiași reviste cu privire la montarea piesei lui Pogodin, „Aristocrații”:

„Acest spectacol continuă tradiția spectacolelor cu un profund caracter popular realizate de teatrul nostru: „Domnișoara Nastasia”, „Baia”, „Domnul Puncta și sluga sa Matti”. Am privit așadar spectacolul popular ca pe unul care trebuie să fie de mare anvergură, plin de idei, deosebit de expresiv ca imagine. Am căutat ca el să devină o dezbatere vie și arzătoare a unor probleme majore ale actualității”.

Iată trăsătura comună a celor doi artiști: contemporaneitatea, caracterul popular al artei, forța ei de înlăturare asupra spectatorilor în spiritul ideilor comunismului.

Emoționantelor lor profesii de credință le corespunde o susținută activitate practică.

De-a lungul bogatei sale cariere, Eugenia Popovici a creat, mai ales pe scena Teatrului Național

„I.L. Caragiale”, o galerie de tipuri de neuitat. Amintiți-vă: Lucietta din „Bădăranii”, Zița din „O noapte furtunoasă”, eleva din „Steaua fără nume”, Eufrosina Grosu din „Surorile Boga”, „Maria” și cîte altele. Roluri de mare întindere sau de o singură scenă, Eugenia Popovici le-a dat viață cu aceeași pasiune, cu aceeași dăruire. Fie în dramă, fie în comedie, ea transmite același cald și cuceritor umanism, exteriorizînd printr-un joc autentic realist zeci de cute sufletești ale personajului. Și totdeauna arta ei e marcată de o riguroasă disciplină profesională.

Eugenia Popovici e azi în plină maturitate artistică. Spectatorii care o iubesc și o stimează doresc s-o vadă mereu în noi roluri, pe măsura capacității sale creatoare.

Deși lucrează de relativ puțină vreme în teatru, Horea Popescu a realizat spectacole ce pot figura cu cinste în repertoriul nostru permanent, dintre care fără îndoială că cele mai deplin izbutite sînt „Baia” și „Aristocrații”. Ceea ce apreciez mai mult la el e faptul că nu se teme să abordeze fie lucrări din cele mai dificile, fie altele chiar nu pe de-a-ntregul desăvîrșite, dar care au în ele ceva nou. Îmi place că Horea Popescu e un dușman înverșunat al rutinei, al meșteșugăreii regizorale. Fiecare spectacol e pentru el o problemă nouă, pe care caută s-o rezolve cu mijloace inedite. Spectacolul „de anvergură” nu e o demonstrație regizorală ci, pornind mereu de la text, un prilej de a transmite, în primul rînd pe baza unei mirăloase munci cu actorii, mesajul de idei și sentimente al piesei. Spectacolele sale sînt dinamice, pline de viață, de culoare, de ritm. Dramatismul se împletește cu umorul într-o sinteză dominant optimistă.

Așa cum sînt nerăbdător s-o vad pe Eugenia Popovici ori de cîte ori apare într-un rol nou, tot așa mă bucur cînd Horea Popescu repetă o nouă piesă. Iată de ce abia aștept noile sale spectacole cu „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită” de Bertolt Brecht și „Războiul” lui Goldoni.

În fond cel mai mare elogiu pe care-l poți aduce unui artist — și cea mai mare bucurie a lui — este ca munca lui să fie așteptată.

**bucuria
și legea**

Ilustrațiile de Eugen MIHĂESCU

De cum s-a urcat în autobuz a și provocat neplăceri celor din jur. Dosarele, doldora de tot felul de hirtii, coșcogeamite pachetul pe care trebuia să-l țină cu brațul stîng încoit, fularul de pluș cenușiu, umbrela mereu gata să se deschidă, toate îl împiedicau să scoată și să vizeze biletul de întoarcere; de aceea fu nevoit să-și sprijine pachetul enorm pe măsua taxatorului. În sfîrșit izbuti să se strecoare prin șirul de oameni înghesuți pe culoarul de trecere; de altminteri era subțire la trup dar, împovărat cum era, avea cubajul unei călugărițe umflate de șapte fuste. În timp ce înainta, supărătoarea lui persoană iscă numai nemulțumiri, de la un capăt la celălalt al autobuzului: călcă pe picioare — fiind și la rîndul lui călcat — stîrni proteste și ocări, iar cînd auzi în spatele lui patru silabe care făceau aluzie la presupusele lui nefericiri conjugale, onoarea îl obligă să-și întoarcă capul, avînd convingerea că o privire amenințătoare i-a fulgerat în expresia istovită a ochilor.

Ajuns la stația lui, trase de clopoșel, coborî, se mai împiedică de umbrelă, și se trezi singur, singurel pe metrul pătrat de trotuar desfundat. Se grăbi să verifice prezența portofelului de material plastic și se simți, în sfîrșit, liber să-și guste fericirea.

În portofel avea, împăturiti cu grijă, treizeci și șapte de mii nouă sute patruzeci și cinci de lire, bani ce reprezentau salariul pe luna a „treisprezecea”, încasat acum o oră; banii aduceau îndepărtarea mai multor ghimpi: acela al proprietarului căruia îi datora chiria pe două trimestre; apoi gimpele foarte punctualului încasator al ratelor pentru scurta din blană de iepure a nevestei („Îți stă mult mai bine decît o haină lungă, draga mea; te face mai subțire”); și mai ales spinul cătăturii urite a vînzătorului de pește și a zarzavagiului. Bancnotele din portofel mai goneau și spectrul apropiatului aviz de la lumină, privirile jalnice provocate de încălțămîntea copiilor, strîngerea de inimă produsă de pilpitul tot mai firav al flăcării buteliei de gaze lichefiate. Ele nu reprezentau, nici vorbă, belșug; dar făgăduiau cel puțin o suspendare a grijilor, ceea ce pentru un om sărac înseamnă o adevărată bucurie.

Salarii pentru „a treisprezecea” lună mai avusese destule; dar nu din bucuria efemeră care însoțea suma aceea de bani izvora euforia care-l copleșea acum, trandafiric ca și învelșul pachetului costisitor care îi amorțea de atîta vreme brațul stîng. Imensa lui bucurie încolțea chiar din cozonacul de șapte kilograme pe care îl aducea de la birou. Nu că ar fi fost nebun după amestecul acela de făină, zahăr, praf de ouă și stafide. Ba chiar, la drept vorbind, nici nu-i plăcea. Dar șapte kilograme de mîncare de lux dintr-o singură dată! O asemenea abundență — deși limitată la un singur sortiment — într-un cămin unde hrana intra cu suta și chiar cu cincizeci de grame! Ce țipete de veselie pe copilașii care timp de două săptămîni vor străbate acel Far-West inexplorat al mîncatului de cozonac pe săturate!

Acestea însă erau bucurii pentru ceilalți; bucurii materiale făcute din vanilie și din carton colorat. Cozonaci — mă rog! Fericirea lui personală era însă cu totul alta: o fericire spirituală, o combinație de orgoliu și de duioșie; da, domnilor, spirituală.

Cu puțin timp mai înainte „Commendatore”-le*), șeful lui de birou, după ce distribuise plicurile cu salarii și urări de crăciun, mai adăugase, cu o superioară bunăvoință de vechi șef, că acel cozonac enorm, de șapte kilograme, pe care „Marea Firmă Producătoare” îl trimisese ca dar instituției lor, va fi înmînat celui mai merituos funcționar. Ca atare, ruga pe scumpii colaboratori să binevoiască a indica „în mod democratic” (chiar așa spusese) pe fericit, și asta atunci, pe loc.

Cozonacul trona între timp acolo, pus pe un birou, dolofan, ermetic închis, „plin de promisiuni” cum ar fi spus „Commendatore”-le însuși cu douăzeci de ani mai înainte, strîns în tunica lui fascistă. Printre colegi se auziră risete și murmure; pe urmă cu toții, și directorul cel dintîi, îi rostiră numele. Era o mare satisfacție, o garanție a întăririi poziției sale în serviciu, un triumf, ca să spunem pe scurt; și nimic nu putuse ulterior să-i mai zdruncine acea senzație tonică, nici cheltuirea celor trei sute de lire pe care le plățise la bufetul din subsol, nici dubla lumină lividă a apusului ploios și a licăririlor vinete de neon cînd oferise prietenilor cîte o cafea, nici greutatea „prăzii”, nici cuvintele urfite auzite în autobuz; nimic, nici măcar străfulgerarea în adîncurile conștiinței sale că fusese vorba de un act de milă disprețuitoare față de sărăcia lui; era într-adevăr prea sărac pentru a îngădui ca buruiana mîndriei să răsără acolo unde nu trebuia.

Pașii îl duceau spre casă, printr-o stradă cu dărăpănături, cărora bombardamentele, cu cincisprezece ani mai înainte, le dăduseră

**D. R. POPESCU:
„UMBRELA
DE SOARE”**

Autorul navelor grupate în volumul „Umbrela de soare” manifestă o predilecție vădită pentru înfățișarea proceselor de clarificare lăuntrică. Eroii săi se descoperă și ajung să se cunoască mai bine ei înșiși, pe măsură ce experiența de viață îi determină să înțeleagă zădărnica oricăror eforturi cîtă vreme rămîia izolați de ceea ce se petrece în jur.

D. R. Popescu divulgă cu precădere licomia, goana după bani; trecutul de exploatare, cînd totul era decis în funcție de bogăție, a săpat adînc în mentalitatea unor oameni mirajul „procopselii”; dar în noile noastre condiții sociale, în cadrul unor relații întemeliale pe muncă cinstită, mirajul acesta își pierde „strălucirea” de odinioară și apare, așa cum este în realitate, ca o stihie dăunătoare omului, ostilă împlinirii și fericirii sale. La capătul unui întreg șir de întâmplări, prefăgînd drumul spinos al cunoașterii, Petre, micul erou din „Căruța cu mere”, ajunge la concluzia că deprinderile mercantile îl schilodează sufletul și îl înstrăinează de oameni.

Făniță din „Pădurea” intrînză să se bucure de noile lumini ale societății noastre, tocmai fiindcă

vechea mentalitate îi împiedică încă să-și înțeleagă propriile interese. Din tot satul, el singur a rămas în afara colectivului. Ambitiția îl face să nu părăsească întortocheata cărare pe care încearcă să înainteze fără spor, decît după ce, ocolit de toți, plin și de fosta iubită, constată îngrozit că îi pîndesc înstrăinarea și izolarea. Într-o situație asemănătoare s-a aflat și eroul navelor „Umbrela de soare”, dar el a depășit-o.

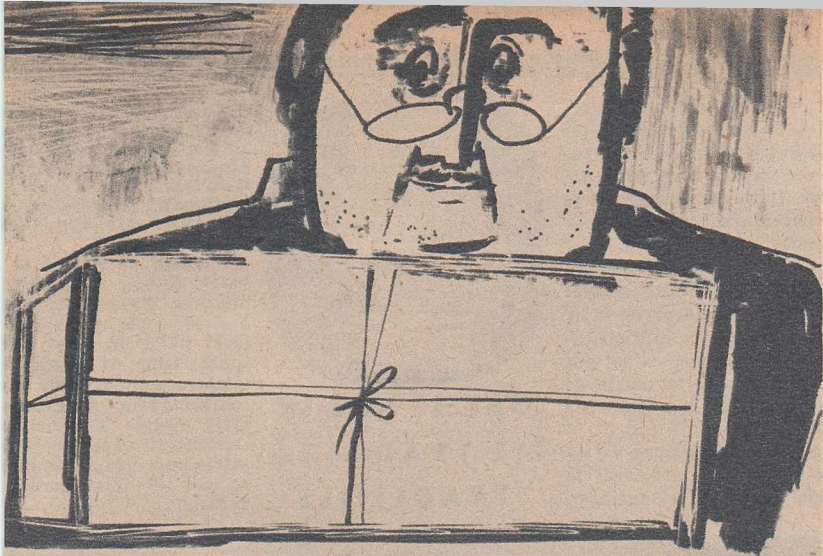
Formele subtile, aproape imperceptibile, pe care rămășițele vechilor deprinderi de mic proprietar le îmbracă în constituția unor oameni sînt excelent surprinse în „Nabucodonosor”.

Tot o formă de alienare a personalității, de dezumanizare, asupra căreia se oprește prozatorul, este neangajarea. În navela „Moroiul”, a cărei acțiune se desfășoară în vremea războiului, asistăm la evoluția dramatică a unui intelectual — de la pasivitate la atitudine deschisă, militantă. Este păcat că din volum lipsesc alte remarcabile navelle de război ale autorului, ca „Sfîrșitul eclipsei”, „Eroul necunoscut”, „Mări sub nisipuri”, mai reprezentative pentru stadiul său actual de dezvoltare artistică decît „Porumbelii albi” sau „Zmeii albastru”.

Dumitru Radu Popescu creează o proză densă, în care epul este subordonat analizei psihologice. O undă de lirism însoțește desfășurarea faptelor, acumulate fără grabă, cu o tensiune bine susținută, deseori sporită prin prezența unui umor tandru. „Umbrela de soare” confirmă, încă o dată, calitățile prozatorului D. R. Popescu, al cărui scris ancorat în actualitate ne oferă — nu de puține ori — satisfacții artistice.

Geo ȘERBAN

*) „Commendatore” este un titlu atribuit persoanelor decorate cu ordine — n.t.

ultimele lovituri de grație. Ajunse în mica piață străbătută de o lumină ireală, în fundul căreia se afla o clădire fantomatică.

Salută voios pe portarul Cosimo, care de altfel îl disprețuia pentru că știa că avea o leafă mai mică decât a lui. Nouă trepte, trei trepte, nouă trepte: etajul unde locuia cavalerul Tizio. Puah! Acesta avea o sută de mii, e adevărat, dar și o nevastă urâtă, bătrână și desfrînată. Nouă trepte, trei trepte, o pantă, nouă trepte: locuința doctorului Sempronio; ceva mai rău nici că se poate! Un fiu șomer care se înnebunea după Lambrette și Vespe, și, pe urmă, sala de așteptare totdeauna goală. Nouă trepte, trei trepte: apartamentul lui, biet adăpost al unui om iubit de ai lui, cinstit, onorat, premiat.

Deschise ușa, pătrunse în vestibulul strîmt, împubat de mirosul de ceapă prăjită; pe o ladă mare, cît un coș de rufe, depuse pachetul atît de greu, dosarele umflate de pricinile și interesele altora, fularul enervant. Vocea îi răsuna: „Maria! Vino repede! Vino să vezi ce frumusețe“.

Nevasta ieși din bucătărie, într-un capot albastru, pătat de negreala cratițelor, cu mîinile micuțe înroșite de atîta spălat, așezate pe pîn-tecele deformate de nașteri. Copiii se îngrămădiră în jurul monumentului rumen, zbenguindu-se, dar fără să îndrăznească să-l atingă.

„Bravo! Și leafa ai adus-o? Eu nu mai am nici o liră“.

„Iat-o, dragă; îmi opresc numai mărunțișul, două sute patruzeci și cinci de lire. Dar privește ce splendoare!“

Fusese drăguță Maria, și pînă acum cîțiva ani avea chiar o nutrișoară isteată, luminată de niște ochi jucăuși. Dar certurile cu negustorii făcuseră să-i răgușească vocea, mîncarea proastă îi stricase carnația, scrutarea neîncetată a unui viitor plin de neguri și de stînci îi stînsese strălucirea ochilor. Mai trăia în ea doar un suflet sfînt, adică inflexibil și lipsit de duioșie, o bunătate adîncă silită să se exprime doar prin muștrări și opreliști; dar și un orgoliu de castă, mortificat dar tenace, pentru că ea era nepoata unui mare pălărier din calea Independența și disprețuia originea obscură a lui Girolamo pe care de altfel îl adora ca pe un copilăș prostuț dar iubit.

Privirea îi alunecă indiferentă peste cutia de carton împodobit. „Foarte bine. Îi trimitem avocatului Risma, căruia îi sîntem obligați“.

Avocatul Risma, cu doi ani mai înainte, îi încredințase niște foarte complicate operații contabile și nu numai că-l plătise, dar îi mai și invitate pe amîndoi la masă în apartamentul mobilat ultramodernist, cu tot felul de mobile metalice, unde contabilul s-a chinuit ca un cîine din cauza încălțămîntei noi cumpărate cu această ocazie. Și acum, din cauza acestui avocat care nu ducea lipsă de nimic, Maria lui, Andrea al lui, Saverio al lui, mica Giuseppina, el însuși, trebuiau să renunțe la unicul filon de abundență dezgropat după atîția ani!

Alergă într-un suflet la bucătărie, luă un cuțit și se repezi să taie firele aurite pe care vreo dibace lucrătoare milaneză le înnodase frumos; dar o mîină înroșită de muncă îi atînsese obosea umerii: „Girolamo, nu fi copil. Știi că trebuie să ne revanșăm față de Risma“.

Vorbea Legea, Legea consacrată de pălărierii integri. „Dar, dragă, asta e un premiu, o răsplată a meritului, o mărturie a considerației de care mă bucur!“

„Lasă asta! Grozavi oameni colegii ăștia ai tăi în ce privește sentimentele delicate! O pomană, Giro, nimic altceva decât o pomană“. Îi rostea cu dragoste vechiul nume, îi zîmbea cu ochii în care el singur putea să regăsească trecutele încîntări.

„Mîine o să cumperi un alt cozonac, micuț; nouă o să ne ajungă; și patru luminări roșii cu artificii, care sînt expuse la Standa; așa că o să facem o petrecere strașnică“.

A doua zi, într-adevăr, a cumpărat un cozonăcel anonim, nu patru ci două din luminările acelea grozave, și, printr-o agenție de comisionari, trimise cozonacul-mastodont avocatului Risma, ceea ce îi mai costă alte două sute de lire.

După crăciun mai cumpără un al treilea cozonac pe care, tăiat în felii subțiri, îi oferi colegilor care făcuseră aluzii prea clare la faptul că nu le dăduse nici măcar o fărîmătură din prada cea somptuoasă.

În ce-l privește pe avocatul Risma— zilele treceau dar de la el nu venea nici un semn de viață. O adevărată cortină de ceață căzuse peste soarta primului cozonac.

Se duse la agenția „Fulmine“ să reclame. I se arătă cu dispreț micul registru al semnăturilor de primire, pe care servitorul avocatului semnase de-a-ndoaselea. După bobotează sosi însă o carte de vizită: „Cu cele mai vii mulțumiri și urări“. Onoarea fusese salvată.

Traducere din limba Italiană
de Tatjana ULMU

muzica

CARTEA DESPRE MUZICĂ

de George BĂLAN

Sînt din ce în ce mai numeroase cărțile despre muzică pe care le vedem apărînd în vitrinele și standurile librărilor. Debussy, Paganini, Schumann, Beethoven, „Romantismul în muzică“, „Opera românească“, „Sonata“ sînt titlurile cele mai recente. Au apărut toate în mai puțin de două luni, ca un vădit semn al progresului pe care-l cunoaște în ultima vreme mișcarea noastră muzicologică. Cele mai multe din cărțile scoase de vrednica noastră Editură Muzicală tind să aparțină criticilor romîni, aflați într-o efervescență fără precedent în istoria muzicii noastre. Stimulați de setea de cultură a unor mase din ce în ce mai largi, ei se străduiesc să le pună la dispoziție mijloace cît mai bogate și perfecționate de educație muzicală.

Nu se simte necesitatea unei reclame speciale în jurul cărții despre muzică; rapiditatea cu care ea dispăre de pe masa librărilor ar putea fi învidiată de alte sectoare editoriale. Dacă-i consacram aceste rînduri, este pentru a atrage atenția asupra felului cum trebuie folosită cartea despre muzică pentru ca lectura ei să aibă o maximă eficiență. S-ar putea ca unii să se arate nedumeriți: cum ar putea fi o carte întrebunătățită cu eficiență, altfel decât citînd-o atent, făcînd sublinieri și conșpecte și revenind din cînd în cînd la ea? Nu, nu aceste aspecte ale lecturii le avem în vedere, ele fiind cerințe aplicabile oricărui gen de carte. Ne gîndim la condiția specifică unei rodnice lecturi despre muzică: acompanierea ei de un interes sporit pentru muzica însăși.

Nu trebuie să uităm nici o clipă că lectura despre opera unui compozitor, despre un gen muzical își îndeplinește menirea ei numai dacă ne face să iubim și să înțelegem mai profund muzica. A citi o carte despre Debussy cu unicul țel de a te informa, fără a manifesta dorința de a purcede și la descoperirea muzicală, nu numai livrescă, a creației acestuia este un nonsens. Cărțile despre muzică se scriu cu scopul precis de a îndrepta pe cititor spre frumuseți și sensuri pe care nu le cunoaște; putem spune că am citit cu folos o carte despre muzică numai atunci cînd lectura ei ne-a călăuzit pașii spre corurile tănuite ale acestei minunate arte.

Aceasta înseamnă că, atunci cînd citim o carte sau după terminarea ei, vom încerca prin toate mijloacele a ne face o imagine auditivă despre ceea ce descrie, analizează și evocă autorul. Citind bunăoară remarcabila carte despre Debussy a lui Romeo Alexandrescu, să căutăm discuri cu înregistrări din muzica acestuia, să „pîndim“ la posturile de radio emisiunile consacrate muzicii debussy-iste, să nu scăpăm nici un concert unde aceasta este cîntată. Ne vom forma treptat o adevărată deprindere de a depista și— eventual — chiar colecționa capodoperele muzicii, deprindere care la unii poate deveni pasiune. Numai cînd lectura cărților despre muzică stimulează în noi formarea unei asemenea pasiuni a descoperirii și savurării muzicii, permițîndu-ne să o înțelegem mai adînc, numai atunci își atinge ea pe deplin scopul.

În alte lumini ne apare cartea însăși atunci cînd lectura ei se desfășoară în ambianța și sub semnul muzicii vii. Citîndu-le numai pentru a ne informa, făcînd din lectura lor un scop în sine, cărțile despre muzică vor ajunge într-o buna zi să ni se pară aride și plictisitoare. Vom reține din ele caracterizări abstracte, amănunte biografice, titluri, anecdote, ceea ce este departe de a însemna o adevărată cultură muzicală. În condițiile unui permanent „acompaniament“ muzical, lectura capătă însă eficiență artistică și sens creator, devine din ce în ce mai captivantă. Să tindem ca, citînd, în noi să răsune tot timpul muzică. Iar de capodoperele acestei arte să ne apropiem ca ascultători luminați, cu tot bagajul de cunoștințe pe care ni le oferă cartea.

disc

TRIO „ENZO“ LA ELECTRECORD

Cunoscutul trio vocal „Enzo“ din R.D. Germană, care ne-a vizitat în cursul anului trecut, a înregistrat în studiourile casei noastre de discuri o serie de cîntece care alcătuiesc programul a două discuri de format mic (EDC-324 și EDC-325) apărute de curînd.

Înregistrarea, din punct de vedere acustic, prezintă un pas înainte față de producția de pînă acum a discurilor de muzică ușoară, excelînd prin acuratețe, fidelitate și mai ales claritate (ceea ce în cazul de față era absolut necesar). Trebuie să remarcăm cîteva ciudate absențe de pe etichetele fiecărui disc. Cine sînt autorii cîntecelor executate de trio „Enzo“? Care este formația instrumentală acompaniatoare? În cazul cînd acompaniamentul ar fi fost executat chiar de virtuozii cîntărești, era de la sine înțeles să se menționeze acest lucru pentru corecta informare a ascultătorilor. Este neplăcut ca, un cîntec răsplatit

atît la noi cît și peste hotare cum este „Lalele“ de Temistocle Popa, să apară fără indicarea compozitorului. Chiar dacă aranjamentul realizat de trio „Enzo“ atît de ingenios și interesant pare oarecum îndepărtat de original, totuși sîntem obligați să admitem că melodia este proprietatea artistică a compozitorului. Tot așa cuvintele, care deși nu reprezintă o capodoperă a genului aparțin totuși textierului care le-a alcătuit.

Am sugera, de altfel, ca în cazul unei noi ediții să se procedeze la presarea unui disc mediu, de 25 cm, care să cuprindă repertoriul existent în ambele discuri citate mai sus.

Rareori ni s-a întîmplat să ascultăm o formație vocală atît de încheată, atît de omogenă și muzicală. Stilul personal de interpretare al celor trei cîntărești germani reușește să cucerească simpatia iubitorilor de muzică prin originalitatea aranjamentelor în care execută melodii cunoscute, prin umorul cu care agreează unele piese ca „Lollypop“ sau „Butterfly song“, prin receptarea plină de înțelegere a unor compoziții datorate compozitorilor străini (un exemplu strălucit fiind execuția plină de nerv și ingeniozitate armonică a piesei „Abends an der Newa“, pe care mulți spectatori au avut prilejul s-o asculte de revelion în cadrul programului dăruit de televiziunea din R.D.G.).

Vlad MUȘATESCU

noutăți tehnice și științifice

FERESTRE- CALORIFER

In cadrul Laboratorului central pentru industria sti-

clei din R.P. Polonă, s-a realizat o metodă cu ajutorul căreia se poate obține sticlă bună conducătoare de electricitate. După turnare, pe sticlă se pulverizează sărurile unor metale, ca de pildă cromul sau nichelul, și apoi se arde. Sticla astfel obținută și apoi conectată la rețeaua electrică devine o sursă de radiații calorice. „Ferestrele calde” pot fi folosite atât în casele de locuit, cât și în automobile etc.

Uzina din Sclakowa va începe în curând fabricarea în serie a „sticlei călduroase”.

„GAZELE NOBILE” ÎȘI TRĂDEAZĂ TRADIȚIILE

Helul, neonul, argonul, criptonul, xenonul și radonul au fost botezate „gaze nobile” din cauza „incăpățânării” lor și nu intra în nici un fel în combinații chimice cu celelalte elemente din tabelul Mendeleev.

Oamenii de știință au bătut, totuși, să le învâdă dirzenia. Un amestec compus dintr-o parte de xenon și cinci părți de fluor a fost supus, timp de o oră, unei temperaturi de 400°. Va conținând amestecul a fost răcit brusc. Deschizând cercetătorii au descoperit cătalele unei combinații chimice noi — tetrafluorura de xenon.

Ajutoarele „vizibile” ale agricultorilor au cunoscut o îndelungată evoluție, de la sapa și plugul de lemn trase de om și apoi de animale domestice la tractoarele moderne. Din cele mai vechi timpuri oamenii au constatat că roadele culese de ei sînt cu atît mai bogate cu cît pămîntul este mai bine lucrat și deci cu cît dispun de unelte mai perfecționate în acest scop. Înă doar de relativ puțină vreme ei și-au dat seama că în agricultură beneficiază — fără să o știe—și de ajutoare invizibile, pe care le-a creat însăși natura. Este vorba de microorganismele care populează stratul arabil de la suprafața pămîntului.

Acestea constituie o „populație” foarte densă: într-un singur gram de pămînt luat din stratul arabil trăiesc sute de milioane și chiar miliarde de microbi, care aduc o contribuție considerabilă la mărirea recoltelor. Într-un anumit sens ei pot fi considerați bucătarii pămîntului. Și încă bucătarii foarte isteți, specializarea eiști-gîndu-și-o în decursul dezvoltării lor. Ei prepară hrană pentru plantele verzi care, la rîndul lor, intră în alimentația animalelor și a oamenilor.

Uzina vie din pămînt

Este poate mai puțin cunoscut faptul că denumirea de microbi desemnează grupe destul de

variate de ființe vegetale și animale: bacteriile, care se situează între lumea vegetală și animală, grupa ciupercilor, din care fac parte diferitele mucegaiuri, și în fine protozoarele, animale cu organizare inferioară.

Toți acești microbi, cărora li se adaugă și alții aparținînd altor grupe de plante și animale, formează la un loc o masă vie destul de bogată, care în unele pămînturi poate să ajungă la greutatea de 2-5 tone la hectar și chiar mai mult. Pămîntul, prin urmare, nu este o masă moartă de sfărîmături de stînci amestecate cu resturi de animale și de plante putrezite, ci un mediu în care pulsează viața.

Prefacerile cele mai de seamă în stratul de pămînt arabil se datoresc mai ales bacteriilor, care fac ca resturile de plante și animale să se „desfacă” în substanțele din care s-au format. Prin putrezire rezultă humusul, care dă pămîntului culoarea lui neagră, și se eliberează diverse substanțe hrănitoare pentru plante. Humusul este o materie de mare preț pentru întreținerea bunelor însușiri ale solului și, în același timp, pentru reținerea multor substanțe minerale hrănitoare.

În pămînt întîlnim și bacterii care iau azotul din aer și-l „prelucrează” în combinații pe care plantele verzi le pot asimila. Azotobacteriile,

aidoma piticilor din poveste, prind din văzduh moleculele de azot și le transformă în hrană azotoasă. După moartea bacteriilor, substanța conținînd azot rămîne în pămînt, îmbogățindu-l cu prețiosul element de care plantele de cultură și cele sălbatice au absolută nevoie. Astfel, în fiecare an un hectar de pămînt arabil se poate îmbogăți cu 20-50 kg de azot.

Rude apropiate ale azotobacteriilor sînt bacteriile care pătrund în rădăcinile plantelor leguminoase (fasole, mazăre, mazărice, trifoi, lucernă etc.) și intră cu acestea în strînsă conviețuire (simbioză). Ele formează pe rădăcinile plantelor mici umflături în care își fac sălașul. Aceste viețuitoare aprovizionează planta cu azotul pe care îl iau din aer și folosesc în schimb de la ea substanțele nutritive de care au nevoie.

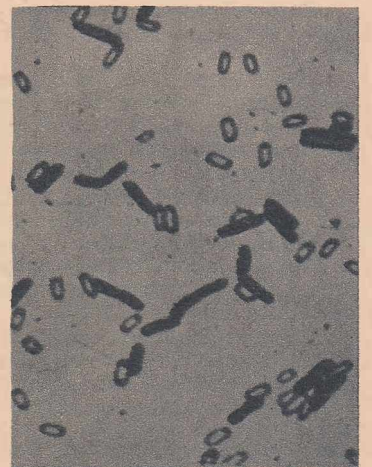
Alte bacterii din pămînt transformă diferitele substanțe minerale toxice, cum sînt hidrogenul sulfurat, amoniacul ș.a., în altele netoxice.

Ingrășămînt: bacteriile

Oamenii de știință, cunoscînd rolul microbilor în nutriția plantelor, au căutat să găsească mijloacele pentru întreținerea lor în scopul mării fertilității solului și sporirii recoltelor. O metodă practică și de mare preț este popu-

Bucătarii pămîntului

de prof. dr. Haralambie CHIRILEI
de la Institutul agronomic „N. Bălcescu”
Ilustrații de Liliana ROȘIANU

Nu prea arătoși, în schimb foarte activi și folositori, sînt „bucătarii pămîntului” din fotografie. Ei poartă numele oarecum ciudat de „bacillus subtilis”.

urma xenonului, s-a convins" și radonul. Ur-la rind criptonul, care prezent s-a împotrivit brjire tuturor încercări-a fi constrins la o „mez-

OSMOSUL — SĂNUL VIEȚII?

reind să dea un răspuns mel apariției vieții în cosmic, cercetătorii as un amestec de metan, ic și apă unei tempera-e —230°C, bombardân-poi cu protoni accele-

rați. După 200 de secunde în amestecul de mai sus au fost descoperite urme de uree, acetamidă și acetonă — combinații organice care joacă un rol important în procesele de activitate vitală. Se consideră că, datorită radiațiilor stelelor, se realizează în mod constant și permanent sinteza unor molecule organice, printre care pot fi și molecule de aminoacizi. Nu este greu de presupus că particule dintr-o asemenea protoplasmă gelatinoasă ar putea cădea pe suprafața vreunei planete înzestrate cu atmosferă și cu o climă corespunzătoare, unde ar da naștere vieții.

IZOTOPII „MĂNINCĂ” ELECTRICITATEA

În numeroase ramuri industriale sarcinile de electricitate statică — formate de pildă la prelucrarea hirtiei, la pomparea țicleului, la întinderea fibrelor sintetice — prezintă un serios inconvenient, o singură scnteie putând provoca un accident.

Preocupați de această problemă, specialiștii maghiari au găsit o metodă interesantă de a se debarasa de electricitatea statică. Dacă în locurile unde ea se formează se vor pune plăcuțe de aramă acoperite cu un strat de izotopi radioactivi, activitatea sursei deradiații fiind proporțională cu viteza de acumulare a electricității, sarcinile electrice vor fi distruse imediat, pe

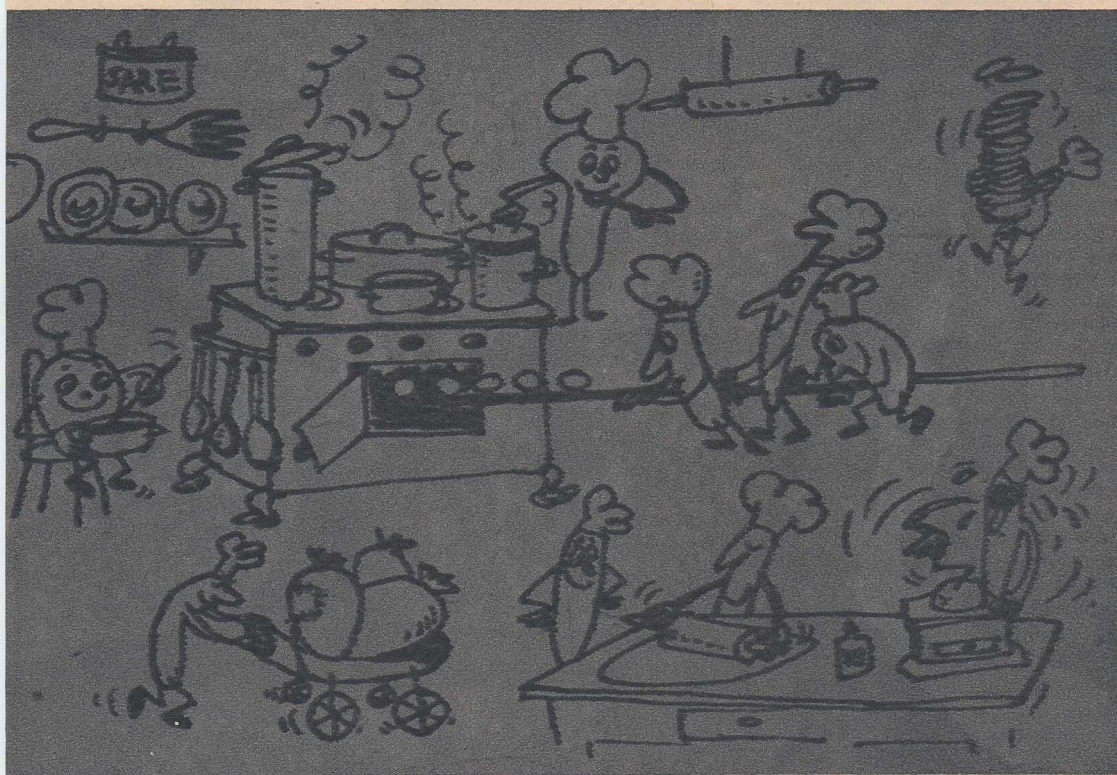
măsura apariției lor. Radiațiile radioactive ionizează aerul. Aerul devine astfel conductor electric, care literalmente „mănincă” sarcinile de electricitate statică.

SECERIȘ PE FUNDUL MĂRII

Pe Marea Albă se experimentează în prezent o mașină aparte. Este vorba de o dragăcositoare, care cosește și adună de pe fundul mării, într-o oră, o cantitate de 11,5 tone de alge.

Algele marine au, după cum se știe, multiple între-

bunătăți: ele pot constitui un aliment bogat în principii nutritive pentru vite, un valoros îngrășămint pentru ogoare și, totodată, materie primă pentru medicamente.

cării Nitraginului la culturile de mazăre, un spor de 417 kg boabe la hectar.

Utilizarea Azotobacterinului la cartofi, diferite legume și unele plante de cultură neleguminoase (viță de vie, pomi fructiferi etc.) a determinat de asemenea obținerea de sporuri mari de recoltă. Astfel, cu ajutorul acestui îngrășămint s-au obținut importante sporuri de producție la cartofi. La cultura sfeclii de zahăr, G.A.C. „9 Mai” din comuna Cerebeanca, Raionul Snagov, a realizat prin folosirea Nitraginului un plus de producție de 5.748 kg/ha.

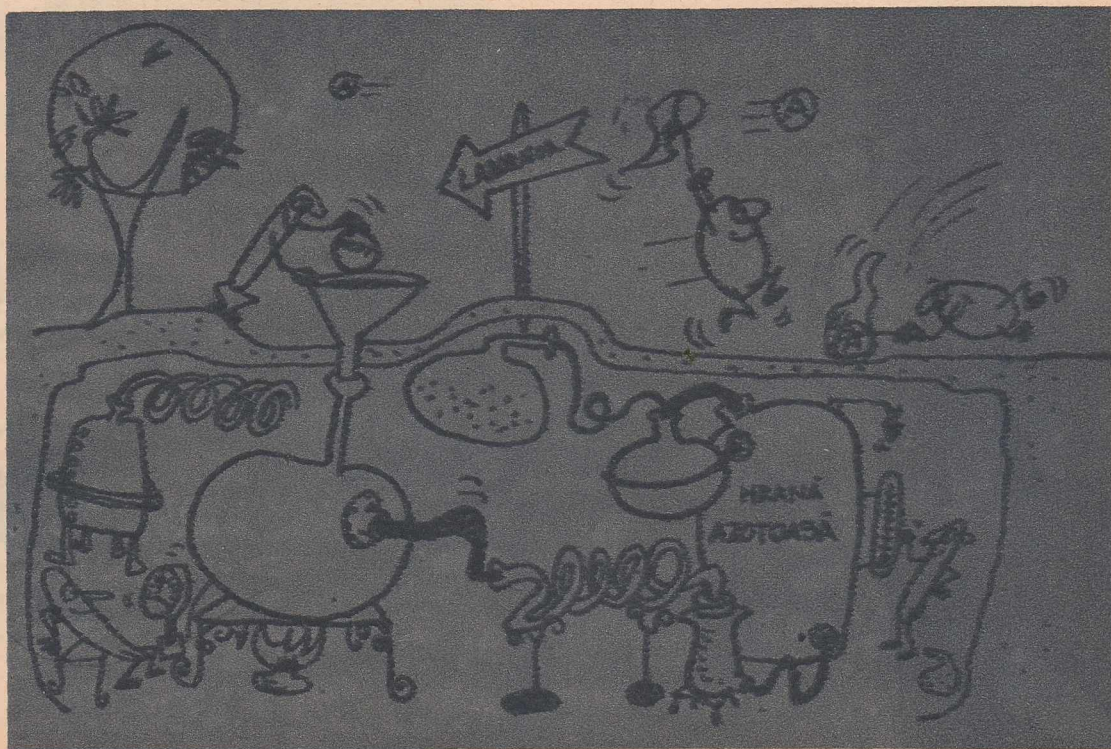
Microbii pământului, prin urmare, ajută agricultorilor să obțină recolte bogate. Cu o singură condiție: la rindul lor, ei înșiși să fie „ajutați” — prin lucrările solului și diferite metode agrotehnice. Afinarea pământului creează microbilor condițiile unei bune aerisiri și asigurării umidității necesare pentru viața lor și desfășurarea activității de preparare a hranei. Dacă regulile agrotehnice care-i privesc sînt respectate, „bucătarii pământului”, după cum am văzut, nu pregetă să-și arate recunoștința...

larea pe cale artificială a pământului cu bacteriile cele mai folositoare. Este vorba de așa-numitele îngrășăminte bacteriene: Nitragin, Azotobacterin etc. Pe această cale se introduc în pământ — tratindu-se semințele, răsadurile, puieții etc. — zeci și sute de miliarde de bacterii selecționate, care se înmulțesc treptat, pe măsura creșterii rădăcinilor plantelor. Astfel, acestea din urmă ajung să fie înconjurate de o populație bacteriană foarte numeroasă și continuu reînprospătată, care prepară din belșug substanțe hrănitoare.

Bacteriile mai produc și o serie de substanțe care înlesnesc creșterea plantelor și a unor microbi folositori din pământ.

În anul 1954 s-a creat în țara noastră Centrul experimental de îngrășăminte bacteriene de la Băneasa, avînd sarcina să cerceteze, să producă și să experimenteze pe diferite terenuri îngrășăminte bacteriene. Rezultatele nu s-au lăsat așteptate.

Folosirea Nitraginului în G.A.S. Mănăstirea, de pildă, a făcut ca la culturile de soia să se obțină un spor de 204 kg de sămînță la hectar; pentru obținerea acestui spor s-au cheltuit doar 14 lei! Centrul școlar agricol Rîmnicul Sărat din Regiunea Ploiești a obținut, în urma apli-

1

moda

O seară de primăvară

Ocaziile festive nu s-au rărit o dată cu sfârșitul iernii. Dar ținutele fastuoase, în culori sumbre, din țesături cu fir, brodate cu mărgelile și paiete, nu-și mai găsesc loc în seriile de primăvară. Rochiile elegante ale noului sezon au o linie mai puțin apretată, cu talia la locul ei și cu fustele grațios evazate. Țesăturile sînt mai puțin pretențioase, iar principalul accent cade pe culoare.

Caracteristică pentru silueta preconizată de moda actuală, această rochie de dantelă (foto 1) e lucrată pe o căptușeală de satin în ton (model din R.D.G.).

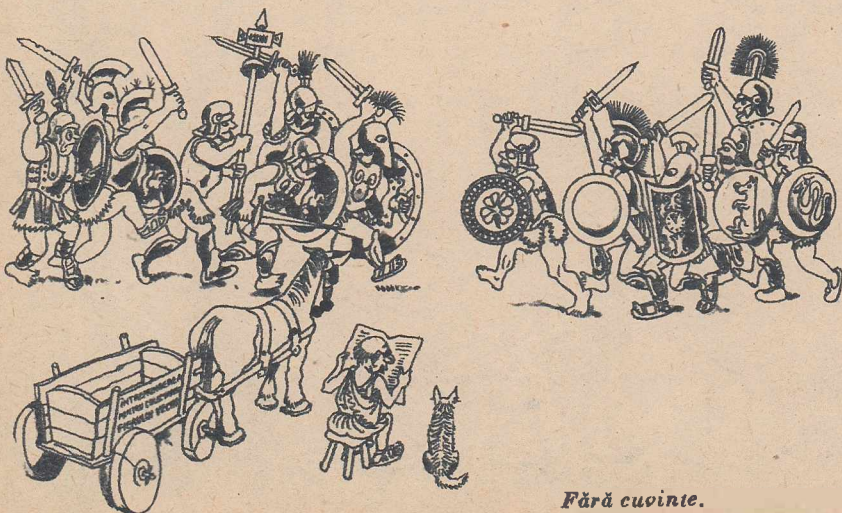
Doă ținute festive realizate de creatorii de modă din Praga: cea din stînga, din mătase naturală cu un imprimeu în tonuri pastel, iar cea din dreapta, din „broderie anglaise” bleumarin, lucrată pe căptușeală albă (foto 2).

2

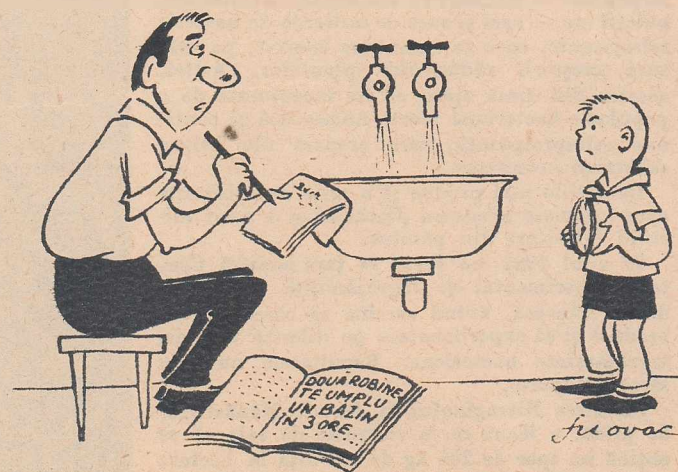

„Neue Berliner Illustrierte”

S. NOVAC

Fără cuvinte.

Fără cuvinte.

**povestea
vorbei**

**De la raglan
la... sarică**

Se întâmplă adesea ca numele unor inventatori să se păstreze pînă astăzi în numele obiectelor — mai mult sau mai puțin importante — inventate de ei. Se pot cita numeroase exemple, printre care *grapnel* (un fel de pro-

iectil încărcat cu gloanțe), cuvînt legat de numele generalului englez *Shrapnell* (1761-1842). Domeniile sînt foarte variate, după cum se va vedea din cele ce urmează: Semnul de punctuație numit *ghilimele* a fost născocit în secolul al XVII-lea de francezul *Guillemet*; moda *raglanului* este și ea rezultatul unei „invenții”: s-a numit *raglan* pardesiul croit după gustul lordului *Raglan*, comandant al armatei engleze în timpul războiului din Crimeea. Un anumit gen de romane, caracterizate printr-un erotism bolnăvicios, este legat de numele autorului unor astfel de producții literare. E vorba de marchizul *de Sade*, care a trăit între

1740 și 1814 și de la care ne-au rămas, în afară de romane, și cuvinte ca *sadic* sau *sadism*. Cuvintele acestea au fost folosite la început numai pentru a caracteriza personajele lui *Sade*, dar azi sfera lor de întrebuintare s-a lărgit mult și le aplicăm oricărei persoane care are plăcerea bolnăvicioasă de a chinui. Cîteodată numele unei populații întregi se păstrează în denumirea unor obiecte produse de ea. Se întâmplă ca populația aceasta să nu mai existe de multă vreme și, eventual, să nu fi jucat un rol deosebit în istorie. Totuși amintirea ei persistă sub forma unor cuvinte. Este cazul cuvîntului nostru

sarică (manta mișoasă lungă, țesută din fire groase de lînă), a cărei poveste ne duce tocmai în antichitate, la *seri*, popor din Asia. Serii făceau comerț cu mătasea pe care grecii și romanii au numit-o de aceea „țesătură făcută de seri”. O haină lucrată din mătase se numea pe latinește *serica*, apoi *sarica*. Paralel cu învelișul sonor s-a schimbat și înțelesul cuvîntului: de la „haină de mătase” la „manta de lînă”. În legătură cu numele *serilor* trebuie amintit aici și cuvîntul *sericultură* (creșterea viermilor de mătase), compus din *Sericum* (numele latinesc al mătăsii) și *cultură*.

Sorin STATI

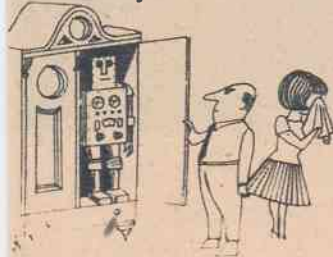
RIK AUERBACH

După alegerile din Nicaragua și Paraguay.

— Am ieșit!!!

„Ludas Matyi”

Dramă modernă.

umor

S. NOVAC

Servilul.

**de vorbă
cu medicul**

HEMOSTAZA

V-ați pus vreodată întrebarea de ce se încheagă sîngele imediat, la orice rană sau tăietură, și de ce nu se încheagă și spontan în vasele organismului? De ce vara sîngerarea unei tăieturi se oprește mai greu decît iarna? De ce unele boli de sînge dau hemoragii foarte grave, ce nu pot fi oprite decît cu foarte mare dificultate? Întrebările de mai sus se referă la una din funcțiile foarte importante ale organismului: hemostaza.

Termenul de hemostază provine de la cuvintele grecești *hemos* (sînge) și *stasis* (oprire), deci: oprirea sîngerării. Hemostaza se poate produce spontan — prin mijloace proprii de apărare a corpului — sau medical (chirurgical), atunci cînd hemoragia depășește posibilitățile organismului.

În hemostaza spontană participă toți factorii interesați în leziune: țesutul, vasul sanguin și sîngele. Țesutul lezată eliberează o substanță activă — tromboplastina — capabilă, în contact cu sîngele, să declanșeze coagularea acestuia. Vasul tăiat se apără și el: orice pierdere de sînge determină îngustarea sa și deci pierderea unei cantități mai mici de sînge la locul accidentului. (De aceea pot fi mai abundente hemoragiile vara, cînd vasele sînt destinsse, dilatate, și mai reduse iarna, cînd ele sînt mai contractate.)

Mecanismul cel mai important al hemostazei rămîne însă coagularea sîngelui. În afara cunoscutelor plăcuțe sanguine, intervin mulți factori — pînă în prezent se cunosc peste 20.

Plăcuțele sanguine sînt foarte friabile: în contact cu orice asperitate cît de mică ele se sparg, eliberînd o tromboplastină asemănătoare celei din țesuturi.

Tromboplastina eliberată din plăcuțe și din țesut declanșează prima etapă a procesului de coagulare; desfășurarea ulterioară se petrece asemănător unei reacții în lanț, care se termină prin formarea cheagului. Inițial se produce așa-numitul cheag mare, roșu, alcătuit dintr-o rețea de proteine ale cărei ochiuri cuprind sînge. În etapa următoare cheagul se retractă; rămîne astfel numai un dop mic, strict necesar astupării vasului rupt. După vindecare și refacerea peretelui intră în joc alte mecanisme care topesc cheagul, devenit acum inutil, și totul reîntre în normal.

Coagularea necesită un mare număr de factori participanți este lesne de înțeles că tulburarea sa poate avea origini și explicații foarte variate. De multe ori aceste tulburări se constată întîmplător: astfel, după o extracție dentară se poate produce o sîngerare prelungită; la lovituri chiar slabe apar vîntăi (hematoame) întinse; sîngerarea consecutivă unei tăieturi se oprește foarte greu etc. Este sarcina medicului ca, printr-o analiză judicioasă a tuturor semnelor clinice și de laborator, să găsească cauza exactă a tulburării din multitudinea posibilităților existente: lipsa vitaminelor C, P, K, E, lipsa ereditară a plăcuțelor sanguine sau a unui factor de coagulare din sînge, boli de splină, de ficat, de măduvă osoasă, tulburări ale vaselor, tulburări hormonale etc.

Nu toate bolile care provoacă tulburări de hemostază sînt la fel de importante și de grave. Deoarece unele dintre acestea ridică probleme extrem de serioase pentru sănătatea organismului — constituind uneori adevărate infirmități — este necesar ca ele să fie tratate cu toată seriozitatea, respectînd cu strictețe indicațiile medicului specialist.

Dr. A. FABIAN

Cuvinte... darnice

ORIZONTAL: 1) Beneficiul dărniceii (inf.) — Ștergar. 2) A se da de partea cui va — Program pe ore (pl.). 3) Mergă cu... Mă! — Dă... ora exactă! 4) Dau... viață — Se dă-n vînt după mlere și zmeură. 5) Pronume — A însufleși — Simultan... muzical. 6) Moștenire (arh.) — A iubi... foarte. 7) Dă-ndărăt — A da uitării — A dăru. 8) Plini de ațe — Se dă la sfîrșitul adunării! 9) A da în primire — Înainte de... dat, în general. 10) Traian — Care produce un zgomot metallic. 11) Masă pietroasă — Ispășesc în locul altora — Explozie entuziastă. 12) Dată pe... piatră — Sfială (mold.). 13) Se dă la ... fugă! — A da însemnătate.

VERTICAL: 1) A da mîna în cadru... festiv — Dat... în mîngie. 2) A se da pe gheață — Dă-n gropi. 3) A da de dracul! — Flul lui Dedal — Circa (abr.). 4) Căpetenie de cazaci — Bogăție. 5) Nici eu, nici el — De-a-ndoaselea — Parte! 6) Dai indicații — Popor negru de pe coasta de vest a Africii. 7) Parfumări — Terminat. 8) Comună în Raionul Cîmpeni — A da de... fundul sacului. 9) A da ocol — A da în brînci. 10) Se dă exactă la radio — Dau de-o parte ce nu-i bun — Pense! 11) A da din beîșug — Un fel de... spus pe nume. 12) Grozăvil — Le dai sau și se dau. 13) Individual — Sedau... treptat.

Dezlegarea jocului „CONSTRUCȚII”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) Terasă — Roman. 2) Atelier — Săli. 3) Barată — Lacăt. 4) Lc — Ma — Fațadă. 5) A — Fa — Caturi. 6) Me — F — Tărani. 7) Coloană — Al — N. 8) Alinia — A — Est. 9) Montatori — Ar. 10) Ina — Nituri — A. 11) N — Rețea — Ivăr. 12) Elevă — Roșite.

V. TIMOC

— Și astfel, my dear, fiind cu toții acționari, dispar deosebiriile între clase!...

I. ANDRONIC

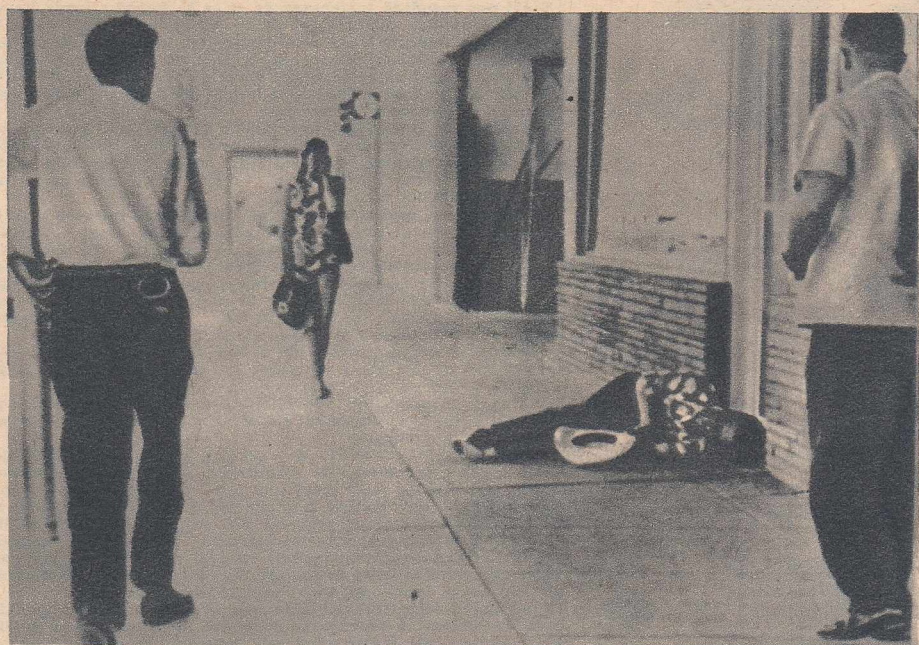
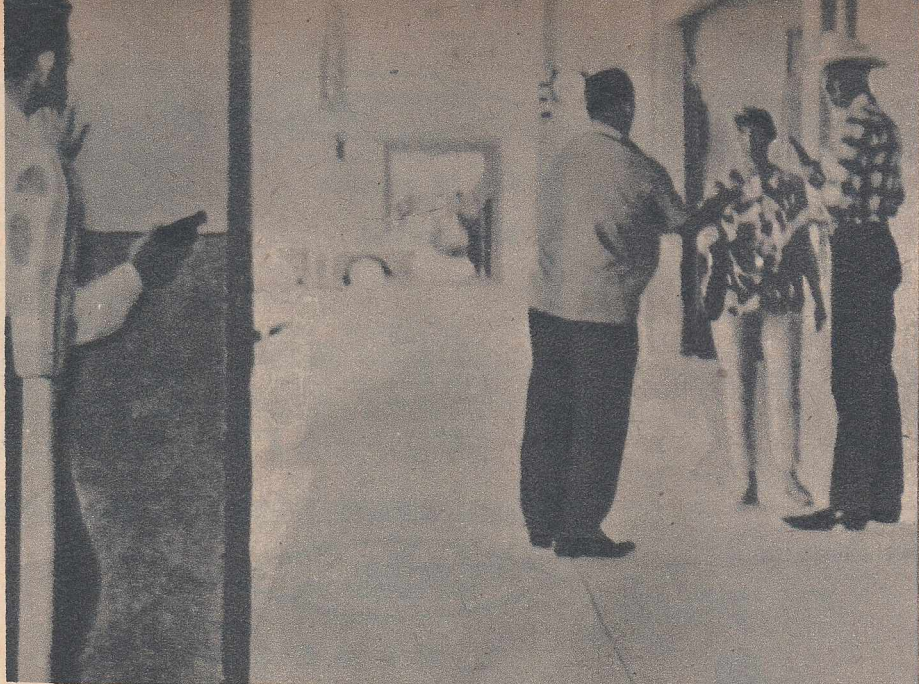

Fără cuvinte.

Inscripție
pe marginea
unor
fotografii

Justiția e oarbă?

de Lucăr SEBASTIAN

După cum arată istoricul latin Sallustius, regele Numidiei, Iugurtha, chemat la Roma sub acuzația de-a fi instigat la o crimă, a scăpat de pedeapsă fiindcă a mituit o seamă de senatori. Părăsind Roma, regele numid a exclamat: *Urbem venalem et mature perituram, si emptorem invenerit*. Adică: „Oraș venal, care curînd ar pieri dacă s-ar ivi un cumpărător”.

Cu toate acestea, nu alții decît romanii au imaginat, în mitologia lor, pe Astrea, zeița Dreptății, legată la ochi, simbolizînd astfel spiritul de nepărtinire al împărătoarei de dreptate. De la ei, întreaga lume a exploatarea a împrumutat dictonul solemn: „Justiția e oarbă”. Și sufletele neprihănite au avut totdeauna candoarea de a crede în imparțialitatea justiției... pînă au avut de-a face cu ea. Sub sclavagism, în orînduirea feudală, în societatea capitalistă, justiția nu numai că nu e oarbă, dar deschide ochii bine, ca să cîntărească din ochi pe împričinați, să le afle greutatea în aur și să se edifice în felul acesta cui să-i acorde dreptatea.

În zilele noastre, în S.U.A., bunăoară, acest „principiu”, dacă nu-i totdeauna în vigoare, se manifestă totuși în foarte multe cazuri.

Iată, să facem cunoștință cu un oarecare Kenneth B. Raymond din El Centro (California). Se știe că în California, țară de aur, curge pretutindeni numai lapte și miere, iar clinii, firește, umblă cu covrigi în coadă. Totuși, tînărul K.B. Raymond e șomer. Se cheamă că n-are ce mîncă. Nici el, nici soția lui, care se află în pragul unei nașteri. E

ușor să ne închipuim dezorientarea și deznădejdea tînărului, viitor tată. Cum să iasă din impas? În mîntea lui vlăguită și buimăcită nu găsește decît o soluție: să falsifice un cec, să se prezinte la banca din El Centro, să încaseze banii și să-și rezolve astfel perioada de criză, pînă își va găsi de lucru. Numai că tînărul șomer e un ageamiu în asemenea treburi delicate. A falsificat cecul cu grosolanie. A fost descoperit. A încercat să fugă. Nevasta îl aștepta afară. Dar afară mai erau și doi detectivi. Unul din ei, mai iute de mîină, l-a împușcat. Dacă cecul, grosolan falsificat, n-a fost o soluție, toate grijile le-au risipit gloanțele detectivului. Și în vreme ce polițaiul își vîra revolverul în buzunarul de la spate, calm și satisfăcut că și-a împlinit datoria, K. B. Raymond zăcea la pămînt fără suflare. Moartea lui a scăzut cu o unitate numărul nesfîrșit al brațelor de muncă nord-americane care, acum, se află fără muncă.

Dar să nu fim „sentimentali”! Raymond a comis o infracțiune? Cine nu merge pînă la cauze, nepăsîndu-i de ele, răspunde repede: Da, a comis! Justiția trebuia să intre în funcțiune? Trebuia! Și a intrat. Rapid, pe loc, fără judecată și fără apel.

Asta s-a putut întîmpla fiindcă Raymond a fost ageamiu și șomer.

Dar în S.U.A. gangsterii nu sînt șomeri și nici ageamii. De aceea, chiar cînd se-ntîmplă să aibă de-a face cu justiția, justiția îi găsește — tot așa: pe loc și fără apel — nevinovați. De pildă, Anthony Joseph Accardo, gangster faimos, supranumit „regele lumii

interlope din Chicago”. N-o să dăm despre el bogatele amănunte pe care le dă săptămînalul american „The Saturday Evening Post”. De ajuns să amintim că, în luxoasa lui proprietate din Chicago, numai baia de onix negru l-a costat peste 10.000 de dolari. De unde? Toată lumea din Chicago, și nu numai de acolo, știe că „Tony” e părtaș la asasinat, răpiri și „alte activități gangsterești”, cum zice săptămînalul citat. E drept că Tony a fost arestat de 23 de ori, dar de tot atîtea ori „justiția oarbă” l-a găsit fără vină și i-a redat libertatea. Ultima oară a fost tocmai în ziua cînd glontește justițiar l-a doborât pe ageamiul și șomerul Raymond.

Un magistrat onest, procurorul Ogilvie, care nu demult a demisionat din magistratură, a declarat că achităriile sistematice ale faimosului Tony sînt „o lecție periculoasă pentru tinerii din S.U.A. Ele le arată că crima rentează”.

Poate că bietul Raymond tocmai pe această rentabilitate a contat. Naivul!

Punînd față-n față cele două cazuri, nu vom face altceva, în încheiere, decît să repetăm cuvintele necăjitului tocilar ambulant de acum două veacuri, despre care ne vorbește Anatole France în „Părerile d-lui Jérôme Coignard”. Tocilarul, care a avut de-a face cu justiția vremii și țării lui, a oftat din adînc: „Sînt sătul de-a mai îndura nedreptatea împărțitorilor de dreptate”. Care, desigur, erau atunci tot așa de „orbi” ca și senatorii Romei, ca și atîția magistrați americani de azi.

Adevărate bijuterii. Calitatea rulmenților produși la Uzinele „Rulmentul” din Brașov este rezultatul nivelului tehnic înalt și atenției deosebite acordate fiecărei bile în parte, în timpul procesului de fabricație.

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Micul comentariu

Primele deziluzii

N-a trecut prea multă vreme de când cancelarul Adenauer a venit la Paris pentru semnarea acordurilor militare franco-vest-germane. Prin unele publicații a mai continuat să apară falmoasa fotografie a îmbrățișării celor doi conducători de state. Dar lată că luna de miere a proaspetel cununii din cadrul alianței NATO nici nu s-a sfârșit și jurămintele sub clar de lună încep a fi date uitării. Ziarele franceze au început a anunța sub titluri mari că „nu va mai exista tancul franco-vest-german”, că „Germania occidentală preferă tunurile engleze pentru tancul său”, că „Bonnul s-a hotărât...” etc.

După cum se știe, tratatul franco-vest-german, alianță a monopolurilor și cerourilor militare din cele două state, trebuia să producă efecte și pe planul construcției în comun a patru tipuri mai importante de arme. „În fapt — scria „Aurore” — această cooperare trebuia să se manifeste în primul rând în sectorul înarmărilor; or, se pare că bilanțul rezultatelor pozitive nu corespunde cu speranțele inițiale...”

Care erau speranțele? Planurile inițiale ale tancului au fost alcătuite de către inginerii francezi, specialiștii din cele două țări au pornit apoi la construirea separată a două prototipuri. Cel mai bun urma să devină primul „tanc european”. În momentul când peste Rin a fost terminat prototipul, s-a anunțat și lovitură de teatru: tancurile nu vor mai fi încercate în vederea alegerii, iar cel vest-german, intrat deja în producție, nu va fi înarmat cu tunul francez, cum se stabilise inițial, ci cu un tun englez! Pentru aceasta, constructorii vest-germani au modificat substanțial proiectul francez. Dat fiind că un asemenea lucru nu se poate face peste noapte, este de la sine înțeles că specialiștii francezi au fost lăsați să lucreze în gol timp de doi-trei ani. Separat de aceasta, se apreciază că tancul vest-german va fi superior celui francez. Bonnul a și anunțat că-l va vinde pe piața occidentală a înarmărilor. Din aceasta decurge cel puțin două consecințe: în primul rând, tancul francez nu va putea fi vândut nici militarilor vest-germani și nici altor state din cadrul NATO; în al doilea rând, în cadrul alianței dintre cele două țări, Franța se vede pusă în inferioritate încă într-un domeniu important care afectează echilibrul de forțe dintre cele două state.

A doua deziluzie pentru partea franceză a fost cea provocată de cumpărarea de către Bundeswehr a unor elicoptere americane în locul celor franceze. Aceasta se întâmplă tocmai în momentul în care presa franceză vorbește tot mai insistent despre dificultățile prin care trece industria aeronautică franceză... În plus, generalii de la Bonn au achiziționat și un avion englez care concurează serios cel mai bun avion de luptă francez!

Așa se întâmplă atunci când se încheie tratate cu cei ce au susținut întotdeauna că acordurile valorează mai puțin decât hirtia pe care au fost scrise.

Să se fi umplut însă cupa deziluziilor? Se pare că nu, întrucât, printre altele, în acordurile dintre Paris și Bonn mai există încă două proiecte militare care trebuie să fie realizate pe baza planurilor franceze.

Eugen PHOEBUS

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI

Zilnic. Progr. I: 5.00, 6.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00 (afară de joi), 22.00 (joi la 22.30), 23.50-23.55

Progr. II: 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00 (vineri 21.30), 23.00

Duminică. Progr. I: 7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.50-23.55

Progr. II: 7.50, 14.00, 18.00, 20.00, 23.00

COTELE APELOR DUNĂRII

Zilnic: 13.40 (Progr. I)

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM

Zilnic: 12.10 (Progr. II), 13.45 (Progr. I)

DUMINICĂ 10 MARTIE Programul I

6.00: Melodii populare românești 6.30: Mici piese simfonice 7.10: Concert de dimineață 8.00: Sumarul preslei centrale 8.10: Școala și viața 8.30: Cîntece și jocuri populare românești 9.00: Muzică de estradă 9.30: Teatru la microfon pentru copii 10.30: Corul Direcției regionale a navigației maritime din Constanța 11.00: Program pentru omenii muncii de pe operele patriei 11.30: Vorbește Moscova 12.00: Muzică din opere 12.30: Melodii din filme 13.10: De toate pentru toți 14.00: Muzică populară românească 14.30: Piese instrumentale 14.40: Muzică ușoară 15.20: Concertul în La minor pentru vioară și orchestră de Glazunov — solist David Oistrach acompaniat de Orchestra simfonică de Stat a Uniunii Sovietice, dirijor Kiril Kondrașin 15.44: Muzică populară românească 16.15: Muzică ușoară 16.40: Jocuri populare românești 17.00: Din viața satelor patriei 17.40: Cîntă pianista Maria Fotino 18.00: Valsuri 18.30: Romanețe 19.00: Concert din operele lui Suppé, Dendrino, Mokrousov, Planquette, Johann Strauss, Lopez 19.35: „Melodii, melodii” — emisiune de muzică ușoară 20.00: Teatru la microfon — „Candide”, după romanul lui Voltaire, cu: Radu Beligan, Nicolae Gârdescu, Natașa Alexandra, Victoria Mierlescu, George Măruță, Liliana Tomescu, Florin Scărlătescu, Mircea Șeptilici ș.a. 21.12: Muzică de dans 23.00: Simfonia a II-a în La major de George Enescu.

Programul II 7.00: Ansamblul de cîntece și fanfara reprezentativă a Armatei 7.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare românești 8.00: Muzică ușoară 8.30: Clubul vooșiei 8.50: Anunțuri, muzică 9.00: Muzică populară românească 9.30: Melodii de estradă 10.00: Arit din opere interpretate de Violet Ban, Maria Voloșescu, Garbis Zobjian, Elena Cernel, Elena Dima-Torolman și Mihail Arănuțu 10.30: Revista presei străine 10.38: Muzică ușoară sovietică 11.00: Transmisțiunea concertului Orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „George Enescu”, dirijor Jan Hugo Huss — Simfonia de Ion Dumitrescu; Concertul nr. 2 în Do minor pentru pian și orchestră de Rahmaninov — solist Tadeusz Zmudziński (R.F. Polonă); Simfonia „Despărțiri” de Joseph Haydn; Poemul geografic „Valsul” de Ravel. În pauză: emisiunea „Cinema” 13.00: Concert de prînz 14.05: Cîntă Luminița Cosmin 14.30: Cine știe cântă! 15.15: Muzică populară românească și a minorităților naționale 16.00: Oameni și fapte 16.08: Muzică corală românească 16.30: Patru dansuri românești de Tiberiu Brădeceanu; „Kamarinakala”, fantezie pe teme la două cîntece populare ruse de Glinka; Dansuri slave de Dvorak; Trei fragmente din suita a II-a „Arleziana” de Bizet; Rapsodia ungară nr. 1 în Fa minor de Liszt 17.15: Versuri de dragoste 17.25: Muzică ușoară 18.05: Fragmente din opera „Andréa Chénier” de Giordano 18.47: Muzică instrumentală 19.00: Muzică de dans 19.30: Din cîntecele și dansurile popoarelor 20.05: Muzică ușoară 20.30: Cîntă Ileana Constantină 20.45: Muzică de dans 21.45: Poeme în proză 22.00: Muzică de dans 22.18: Cvartetul în La major de Caudella 23.10 — 24.00: Muzică de dans.

LUNI 11 MARTIE Programul I 5.07: Muzică ușoară 5.30: Gimnastică 5.40: Melodii populare românești 6.07: Dansuri simfonice 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Muzică de fanfară 6.45: Salut volos de pionieri 7.10: Mici piese de estradă 7.30: Sfatul medicului: Vaccinarea antipoliomielitică 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Jocuri populare românești 8.00: Sumarul ziarului Știința 8.08: Muzică vocală și instrumentală 8.30: Cuplete, duete și scene vesele din opere 9.00: Tineretea ne e dragă! 9.20: Cîntece pentru cei mici 9.30: Melodii populare românești 10.00: Muzică ușoară 10.27: Cvintetul în Sol minor de Mozart 11.05: Coruri

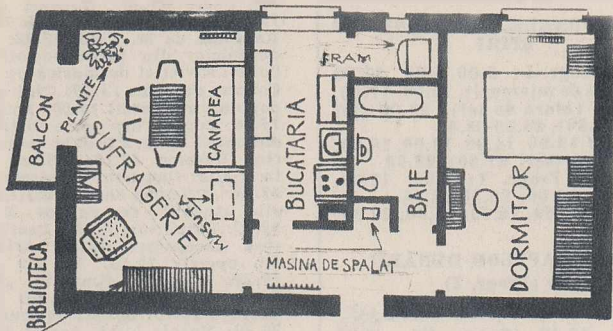
din opere 11.30: Dansuri de estradă 12.00: Poemul primăverii de D. Bughici; Rapsodia de M. Popa 12.32: Prelucrări de folclor din țările socialiste 13.10: Soliști sovietici de muzică ușoară 14.00: Concert de prînz 14.30: Cîntece și jocuri populare românești 15.00: Muzică ușoară 15.30: Concert din opere 16.15: Vorbește Moscova 16.45: Cîntă la vioară Constanța Busuloc 17.10: Tineri interpreți în studio: flautistul Gheorghe Mureșanu 17.30: „Prietenă noastră cartea” — „Zece zile singuri” de Arkadi Mincikovski 18.00: Potpuriuri 18.30: Lecția de limba rusă (începători) 18.40: Arit și duete din opere 19.00: În pas cu știința 19.20: Poemul simfonic „Pînă din Roma” de Respighi 19.46: Cîntă Lili Creangă 20.15: Soliști de muzică ușoară 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Simfonia a II-a de Carl Nielsen 21.15: Pe teme internaționale 21.25: Muzică ușoară românească 22.25: „Mare sărbătoare la Capuleți” și scenă de dragoste din Simfonia dramatică „Romeo și Julieta” de Hector Berlioz — interpretează Orchestra simfonică din Boston, dirijor Charles Münch 23.00: Concert de noapte.

Programul II 12.15: Muzică ușoară 12.45: Muzică de balet de compozitori sovietici 13.15: Însemnări de reporter 13.22: Melodii populare românești și ale minorităților naționale 14.10: Fragmente din opera „Martha” de Flotow 14.30: Muzică de estradă 15.00: Suita a II-a din baletul „Călin” de Alfred Mendelssohn; Rapsodia I de Marțian Negrea 15.36: Muzică populară românească 16.10: Piese corale inspirate din viața nouă a patriei 16.30: Fragmente din opera „Măsterul din Boian” de Konstantin Iliev 17.00: Muzică ușoară 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Simfonia a II-a în Re major de Beethoven 18.45: Doine și jocuri populare românești 19.15: Corul academic rus de stat dirijat de Aleksandr Svesnikov 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: „Ghid muzical” (II) 20.20: Moment poetic 20.25: Din muzica popoarelor 21.15: Cîntece 21.30: Pagini de reportaj 22.00: Cîntă Giuseppe di Stefano 22.30: Muzică ușoară 23.10 — 24.00: Variațiunile „Goldberg” de Johann Sebastian Bach, la clavecin Wanda Landowska.

MARȚI 12 MARTIE Programul I 5.07: Jocuri populare românești 5.30: Gimnastică 5.40: Muzică de fanfară 6.07: Muzică distractivă 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Muzică populară românească 6.45: Salut volos de pionieri 7.10: Cîntece 7.30: Sfatul medicului: Profilaxia gripei 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Piese instrumentale 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Jocuri populare românești 8.30: Preambul, Intermezzo și Marș de Zeno Vancea; Șase tablouri simfonice din Munții Rodnei de Dariu Pop 9.00: Suite corale 9.30: Muzică ușoară sovietică 10.00: Melodii populare românești și ale minorităților naționale 10.30: Muzică din opere 11.05: Sonata pentru vioară și pian de Iuri Levitin — interpretează David Oistrach la vioară și compozitorul la pian 11.30: Melodii populare românești 11.45: Radio prichindel 12.00: Melodii de estradă 12.30: Răspundem ascultătorilor 12.40: Scene din opere 13.10: Muzică populară românească 14.00: Simfonia nr. 103 în Mi bemol major de Haydn 14.32: Muzică ușoară 15.00: Scene din opere 15.30: Muzică instrumentală 15.45: Melodii populare românești 16.15: Vorbește Moscova 16.45: Cîntece de pace și prietenie 17.10: Pe teme medicale 17.20: Concerte de Vivaldi din ciclul „L'Estro armonico”: Concertele nr. 5, 6 și 7 — Orchestra de cameră „I virtuosi di Roma”, dirijor Renato Fasano 17.47: Dansuri din opere 18.00: Universitatea tehnică — Ciclul metalurgic 18.15: Muzică populară românească 18.30: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur 18.40: Sonetele pentru pian de Beethoven în interpretarea lui Wilhelm Kempf; Sonata nr. 28, opus 101 în La major 19.00: Revista economică 19.20: Muzică de estradă 19.35: Program muzical pentru frunțași în producție 20.15: Cîntă surorile Cossak și George Bunea 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Muzică de dans 21.15: Cine știe, cântă! 22.25: Muzică de dans 22.53: Lieduri de Duparc — interpretează baritonul Dan Iordăchescu și pianistul Valentin Gheorghiu; Concertul în Re major opus 21 pentru pian, vioară și cvartet de coarde de Chausson.

Programul II 12.15: Lucrări de compozitori sovietici 12.43: Concertul nr. 2 în Fa minor pentru pian și orchestră de Chopin — solist Lev Oborin acompaniat de Orchestra ungară de Stat, dirijor Gyula Nemet 13.15: Festival literar 13.30: Muzică ușoară 14.10: Orchestra de mandolină a Complexului de industrializare a lemnului din Râmnicu-Vilcea 14.30: Serenada pentru orchestră de coarde de Ceaikovski 15.00: Muzică populară românească 15.30: Valsuri și tangouri 16.10: Lieduri de Schubert

CUM SĂ-MI MOBILEZ APARTAMENTUL?

Am citit în „Flacăra” nr. 312 articolul intitulat „Frumosul al noi acasă”. Socotesc că asemenea materiale sînt de mult folos celor ce se instalează în case noi și doresc să-și aranjeze interioarele plăcute. Printre noii locatari ai blocurilor recent construite în Tulcea se numără și familia mea. În momentul de față dispunem de următoarele mobile: dormitor „Caragiale”, canapea „Carpăți”, bibliotecă „Doi-na”, masă de sufragerie „Be-ga”, fotoliu tip A + B, televizor cu mîsușă, frigider „Fram”, aragaz, mașină de spălat rufe.

Datorită nepotrivirii din-tre dimensiunile mobilei și cele ale camerelor, nu știm cum să ne aranjăm aparta-mentul ca să fie cât mai ele-gant și confortabil. De aceea vă rugăm să ne dați un sfat în această privință. Vă trimi-ți și planul apartamentu-lui.

Amintire PETRESCU, Tulcea

Răspunde arhitect VASILE RADO, membru în Comitetul de Stat pentru construc-ții, arhitectură și sistematiz-are, șeful Atelierului protec-ției mobilei din I.S.C.A.S.

Deși mobilierul familiei Petrescu nu este de tipul cel mai potrivit, totuși, folosind aceste piese se poate realiza o mobilare satisfăc-ătoare a apartamentului. În acest scop am întocmit schi-ța de mai sus, în care vă

Indicăm cum să plasați dife-ritele piese de care dispuneți. După cum vedeți, rămîne chiar loc pentru o mîsușă-dulăpior lângă canapeaua „Carpăți” și pentru o etajeră cu plante în colț. Frigiderul „Fram” nu va încăpea decît în cămară, iar nișa din vesti-bul va adăposti mașina de spălat rufe. În bucătărie ar corespunde o mobilă tip „Renata”.

TRANSPLANTAREA DE CORNEE

„Ce s-a realizat în domeniul transplantării de cornee?”

Costel BULIGOANEA, lăcătuș, Calea Trăian nr. 36, Tr. Severin

Răspunde conf. dr. MIRON S. MIRON, directorul Spita-lului de ochi din București.

Corneea este cea mem-brană transparentă a ochiu-lui, aflată în partea sa ante-rioră, prin care se vede irisul și pupila. Transparența corneei asigură drumul lu-minii spre fundul de ochi, unde se formează imaginea obiectului privit. Unele boli sau accidente, ca arsurile sau diferite plăgi, pot face să se distrugă transparența ei. Se formează o pată albă, pe care lumina nu o mai poate străbate, iar vederea se pierde. Încă în urmă cu 130 de ani medicii au căutat un mijloc de a înlocui această

parte albă printr-un mate-rial transparent. După multe încercări s-a constatat că cel mai bun material este tot corneea transparentă, luată de la un ochi de cadavru (un grefon de cornee).

Abla în al doilea deceniu al secolului nostru această metodă a căpătat o aplicare practică. De la simple încercări sporadice, de cele mai multe ori nereușite deoarece grefonul se elimina sau se opacifia pierzînd transparen-ța, această metodă a căpătat o extindere foarte largă datorită și cercetărilor lui V.P. Filatov începute în 1913. Filatov a constatat că prin utilizarea corneei de cadavru, conservat cîteva zile la rece, grefonul se fixează mai sigur și nu-și mai pierde transparen-ța. O dată cu înființarea Institutului de la Odessa, sub conducerea lui Filatov s-a putut trece la organizarea unui întreg serviciu pentru conservarea ochilor de cada-vru, avînd astfel la îndemînă în orice moment materialul necesar pentru operație. De asemenea s-a perfecționat me-toda chirurgicală și instru-mentarul.

Strălucitul savant sovietic V.P. Filatov a încetat din viață în 1958 la vîrsta de 80 de ani. Opera lui este continuată de elevii săi, iar metoda sa dezvoltată mereu, în special de prof. Nadejda Alexandrovna Puckovskaia, actuala directoare a Institu-tului. După metoda lui Filatov era înlocuit numai cen-trul corneei. N.A. Puckovskaia procedează azi la înlocuirea corneei în totalitatea ei, realizînd astfel nu numai recăpătarea vederii, dar și îmbunătățirea aspectului este-tic al ochiului bolnav.

EDUCAȚIE PENTRU TOATE VÎRSTELE

Intr-un interviu acordat publicației „Presa noastră”, revistă a Uniunii ziaristilor din R.P.R., cu prilejul unei anchete intitulate „Lupta din-tre nou și vechi”, oțelaru Ștefan Tripsa, Erou al Muncii Socialiste, ne-a criticat arătînd că „Flacăra” a abandonat ru-brica „Educație pentru toate vîrstele”, în cadrul căreia

erau dezbătute adesea proble-mele relațiilor dintre părinți și copii. Inusîndu-ne critica, reluăm rubrica pe care tov. Tripsa o socotește utilă; ea reapeare începînd chiar cu numărul acesta al revistei.

„I-AM VĂZUT PE ROBESON ÎN OTHELLO”

„M-am interesat unele date despre viața și activitatea mai recentă a marelui cîntăreț ne-gru Paul Robeson”.

I. NENȚ, muncitor sider, Deva

Răspunde VERONICA RUS-SO, publicistă.

În vara anului 1959, Tea-trul Memorial Shakespeare din Stratford upon-Avon împlinea o sută de stagioni. Am avut deosebită șansă de a-l vedea atunci pe Paul Robeson în rolul lui Othello. Statura sa uriașă, absența oricărui machiaj, glasul profund cu in-tonanții de violoncel, dicțiunea desăvîrșită, deplina contopire a actorului cu rolul său — toate acestea au dat viață unui Othello de neuitat.

Paul Robeson se stabilise de curînd în Anglia, îndată ce autoritățile americane, sub presiunea opiniei publice mon-

Paul Robeson în „Othello”.

diale, i-au eliberat — după lungi tergiversări — un pașaport. Pu-blicul englez îl mai aplaudase cu cîteva luni în urmă într-un neobișnuit recital, pe cînd marele cîntăreț negru mai era încă împlădit să plece din S.U.A. Atunci vocea sa a fost adusă prin cablu, de peste ocean, în sala arhiplină a unui teatru londonez. Un public emoționat îl asculta; de departe, nu mai puțin mișcat, Robeson primea aplauzele.

Robeson a întreprins turnee în multe țări, îmbînd munca de actor și cîntăreț cu nobila activitate în slujba apărării păcii și a eliberării popoarelor subjugate, împotriva urii și segregăției rasiale din patria sa. Într-o scurtă vacanță teatrală — în august 1959 — a fost în trecere și prin țara noastră, lăsîndu-ne o amintire de neșters. În începutul anu-lui 1961 s-a oprit pentru mai multă vreme în Uniunea Sovietică, de care-l leagă o veche și trainică prietenie. Oamenilor sovietici — care i se adresau simplu și familiar: Pavel Vasilevici și cărora le-a dedicat ultimele sale interpretări de cîntece rusești — Robeson le-a închinat și discul în care-și mărturisește în limba rusă gîndurile despre pace, despre poporul său, despre dragostea pentru U.R.S.S., încheind cu monologul final al lui Othello rostit în engleză. Bun cunoscător al limbii ruse, Robeson a transpus cu fidelitate în limba engleză frumuse-țea și profunzimea versurilor lui Pușkin. Personalitate mul-tilaterală, el se ocupă și de muzicologie. În ultima vreme lucrează la un amplu studiu închinat culturii muzicale din diferite țări.

Prin activitatea sa prodi-gioasă în artă și pe tărîm obștesc, prin înaltele idei umanitare în slujba cărora și-a pus talentul și întreaga sa putere de muncă, Paul Robeson a devenit una din figurile luminoase ale zilelor noastre.

PROGRAMUL DE RADIO

interpretate de Dietrich Fischer Dieskau 16.30: Melodii de dragoste 17.00: Variațiuni simfonice de Theodor Gri-goriu pe un cîntec de Anton Pann 17.30: Sfatul medicu-lui (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: „Dicționar muzical” (1) Uvertura (reluare) 18.30: Cînte-ce de Mircea Neagu 18.45: Carnet cultural argeșean 19.00: Din muzica popoarelor 19.30: Lecția de limba franceză (avansată) 19.40: Opere de W.A. Mozart — fragmente din „Don Juan”, cu Elisabeth Schwarzkopf, Graziella Sciutti, Giuseppe Taddei ș.a., corul și Orche-stra „Philharmonia” din Londra, dirijor Carlo Maria Giu-lini 21.15: Cîntece și jocuri populare românești 21.45: „Lecturile dumneavoastră preferate” 22.00: Muzică de dans 22.25: Concert simfonic 23.10 — 24.00: Concert de noapte.

MIERCURI 13 MARTIE Programul I 5.07: Muzică distrac-tivă 5.30: Gimnastică 5.40: Melodii populare românești 6.07: Din cîntecele țărănimii noastre colective 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Muzică ușoară 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Cîntece 7.30: Sfatul medicului: Urticaria la copil 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică populară românească 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică ușoară 8.30: Ducte din opere 8.55: Divertisment pentru doi obol, doi fațoși și doi corni de Haydn; piesa „Drăgălășenie” de Boismortier; Simfonia în Sol minor de Gaetano Brunetti 9.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare românești 10.00: Teatru la microfon: „Un milion pentru un surtă”. Adaptare după comedia lui Anatoli Sofronov — cu Radu Beligan, Marcel Anghelescu, Irina Răchiteanu-Șirianu, Mihai Fotino, Victoria Mierlescu, Vasilica Tastaman, Ion Lucian 11.33: Muzică din opere 12.00: Muzică de estradă 12.30: Fragmente din opera „Iphigenia în Taurida” de Gluck 13.10: Poemul simfonic „Marslas” de Alfonso Castaldi 14.00: Concert de prînz 14.44: Muzică ușoară 15.00: Melodii populare românești 15.30: Fragmente din opera „Vin de libertate” de Dunaevski 16.00: Dansuri instrumentale 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică ușoară la havaiană 17.15: Muzică 17.30: „Prietenii lui Do-Re-Mi” 18.00: Uvertură de Sigismund Toduță; Poe-

mul pentru vioară și orchestră de Chausson — solist Ion Voicu 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Cîntece de Ion Croitoru 19.00: Jurnalul satelor 19.25: Muzică ușoară 19.40: Romanețe 20.15: Cîntă Ansamblul de Stat de cîntece și dansuri din Baia-Mare 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Din viața de concert a Capitalei 21.15: Emisiune literară 21.30: Muzică populară 22.25: Lau-reauți al concursului de interpretare violonistică „Wien-owski” — Poznan 1962: Oleg Kriza — U.R.S.S., Kristof Jakowicz — R. P. Polonă, Isabella Petrosian — U.R.S.S., Miroslav Rusin — U.R.S.S., Priscilla Anne Rose — S.U.A. 23.28: Muzică de estradă.

Programul II 12.15: Cvartetul nr. 1 „Primăvara vieții” de Ovidiu Varga 12.45: Din folclorul popoarelor 13.15: Reportaj 13.25: Concert de estradă 14.10: Prelucrări corale sovietice 14.30: Cîntă Teodora Lucaciu și Cornel Staru 15.00: Muzică ușoară 15.30: Concertul în Do major pentru două violoncele și orchestră de Haendel — soliști Radu Aldulescu și Vladimir Orlov 16.10: Din creația compozitorului Ion Hartulary-Darcle 16.30: Melodii populare românești 17.00: Valsuri din operele lui Johann Strauss și Emmeric Kálmán 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Muzică populară din R.S.F.S. Rusă 18.30: Sonată pentru vioară și pian de Mihail Jora 18.50: Microfoiletone 19.00: Melodii lirice 19.30: Lecția de limba rusă (avansată) 19.40: Fragmente din opera „Norma” de Bellini 20.04: Trei schițe simfonice „Marea” de Debussy — Orchestra simfonică a Filarmonei de Stat „George Enescu”, dirijor Sir John Barbirolli 20.30: Tribuna radio 20.40: Cîntece populare românești 21.15: Muzică ușoară 22.00: Ciclul „Pagini din muzica preclasică” — cîntece spaniole din timpul Renașterii, interpretate de Victoria de Los Angeles 22.30: Muzică de dans 23.10: Valsul „Dunărea albatra” de Johann Strauss 23.20 — 24.00: Sonate pentru pian de Beethoven în interpretarea lui Wilhelm Kempf — Sonata nr. 29, opus 106 în Si bemol major.

JOI 14 MARTIE Programul I 5.07: Piese interpretate de fanfară 5.30: Gimnastică 5.40: Cîntece de muncă 6.07: Muzică ușoară la acordeon și chitară 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare românești 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Muzică de estradă 7.30: Sfatul medicului: Abuzul de vitamina B12 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică in-

strumentală 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Melodii populare românești 8.30: Muzică de cameră de Bela Bártok, Boccherini, Kurt Schwaen, Liviu Ionescu, Smetana, Tzintzadze, Dinicu-Bobescu 9.00: Vreau să știu! 9.25: Muzică ușoară 10.00: Fragmente din opera „Povestirile lui Hoffman” de Offenbach 10.30: Fantezia în Do major, opus 15 „Călătorul” de Franz Schubert — interpretează pianistul Aldo Ciccolini 11.05: Muzică ușoară 11.30: Simfonia nr. 5 în Re minor de Mendelssohn-Bartholdy 12.00: Muzică populară românească și a minorităților naționale 12.35: Muzică instrumentală 13.10: Fragmente din opera „Cîntec boemian” de Maurice Yvain 14.00: Muzică populară românească 14.30: Muzică ușoară 15.00: Din folclorul popoarelor 15.43: Poemul simfonic „Marea Neagră” de Alexandru Pașcanu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Arii antice de Pergolese, Carissimi, Monteverdi și Scarlatti 17.10: Corul Căminului cultural din Sălște 17.30: Selecțiuni din opere 18.00: Universitatea tehnică — Ciclul chimie 18.15: Melodii populare sovietice 18.30: Lecția de limba franceză (începători) 18.40: Muzică ușoară de Aurel Giroveanu 19.00: Jurnal de întrecere 19.15: Program muzical pentru frunțași în producție 19.50: Transmiterea concertului Orchestrei simfonice și a corului Radioteleviziunii. Dirijor: Nicolae Boboc. În program: Oratoriul „Miorița” pentru soliști, cor și orchestră de Anatoli Vieru. Soliști: Ion Pîso și Octav Enig-gărescu; Concertul pentru orgă, orchestră de coarde și timpani de Francis Poulenc — solist Helmut Plattner; Suita din opera „Crăiasa znelor” de Henry Purcell; Mica suită de Witold Lutoslawski. În pauză — emisiunea lite-rară 22.55: Muzică de dans.

Programul II 12.15: Arii și ducte din opera „Paițe” de Leoncavallo. Cîntă Leonard Warren, Maria Callas, Tito Gobbi, Victoria de Los Angeles, Robert Merrill, Jussi Björling 12.45: Cîntă Dorina Drăghici, Gică Petrescu, Aida Moga, Constantin Drăghici, Mihaela Cotaru, Luigi Ionescu, Sorina Dan, Nicolae Nițescu, Ilina Cerba-cu 13.15: Cronică literară — Liviu Rebreanu „Opere alese” 13.25: Muzică populară din țări socialiste 14.10: Muzică distractivă 14.30: Concertul în Si bemol major pentru violoncel și orchestră de Boccherini — solist Enrico Marinacci; Improvizatie și dublă fugă de Wilhelm Berger 15.10: Muzică ușoară sovietică de Eduard Kolma-novski și Andrei Babaev 15.30: Muzică din opere

Urmare din pag. 21

O REMARCĂ JUSTĂ

Am citit cu interes paginile cu actualități cinematografice din nr. 5 al „Flacărilor”, în care era prezentată noua producție a Studioului „Al. Sahia” intitulată „Lanterna cu amintiri”. Am observat însă aici o greșeală. În textul explicativ al unei fotografii titlul vechiului film românesc „Visul unei nopți de iarnă” (scenariu de Tudor Mușatescu), apare ca „Visul unei nopți de vară” care, după cum se știe, este titlul celebrei comedii a lui Shakespeare.

A. KREMER, Rașița, str. Popa Șapcă nr. 14

EXISTĂ VREO PEȘTERĂ SUB VÎRFUL NEMIRA?

„Am făcut câteva excursii în regiunea vîrfului Nemira din Munții Oituzului — un minunat itinerar turistic. Ciobanii din partea locului povestesc legende interesante în legătură cu acest munte. De asemenea, se spune că sub el ar exista o peșteră foarte mare. Am căutat s-o găsim dar n-am reușit. Singurul indiciu al existenței unei peșteri ar fi faptul că de sub munte izvorăște un pîrlu cu un mare debit de apă. Aș vrea să cunosc părerea unui specialist în această problemă”.

Aurelian CRISTEA, Onești, bloc H.1, ap. 78, Cv.VI

Răspunde VALEIU PUȘCAȘU de la Institutul de speologie „Emil Racoviță” al Academiei R.P.R.

Natura geologică a terenului (gresii) în regiunea vîrfului Nemira din Munții Oituzului nu permite dezvoltarea unei peșteri. Existența unui pîrlu care izvorăște de sub munte (exurgent), cu debit mare, nu implică neapărat și existența unei peșteri.

DE LA FOTO-CORRESPONDENȚI

Luna cărții la sate. Un grup de cititori fruntași la biblioteca din Selca Mare, Raloul Mediaș. (A. Breju, Mediaș)

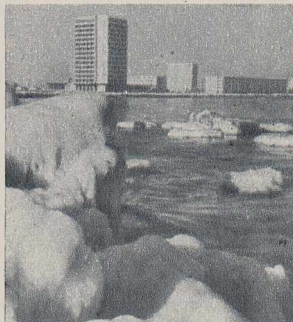

La carul de arte plastice de pe Itag Ciubul minerilor din Lupeni. (Victoria Savu)

La Gospodăria agricolă colectivă din Prizas (Raloul Orăștie) funcționează un cerc legumicol frecventat de 35 de femei. (Tereș Illeana, Deva)

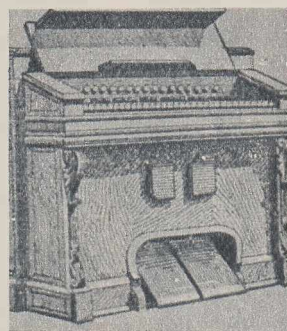
Cabana întreprinderii forestiere din Petroșani. (Alex. Riegelhau)

Mamela, februarie '63. (Stere Hasotti, Constanța)

DE SCURT

Artin Valeriu — Botoșani. Instrumentul muzical la care se referă Nansen în cartea sa „Prin noapte și gheață” face parte din familia instrumentelor de suflat. Ca aspect, armoniul se aseamănă cu un pian mic. Mecanismul său e format dintr-un rînd de ancli

(mici limbi metalice) ce stau în legătură cu o claviatură. Vibrarea anclilor care produce sunetul muzical e provocată de curentul de aer realizat cu ajutorul unor burdufuri puse în mișcare de două pedale manevrate cu picioarele. Sunetul său e inflexibil și are o durată mare. „Plăcile” confecționate din tablă zincată, asupra cărora nu sînteli lămurit, înlocuiau anclile rupte.

D. Marinescu — Tirgoviste. Vă rugăm să precizați despre ce fel de stenoză e vorba: esofagiană, pilorică, mitrală etc.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă prin poștă: Hryniuk Jerzy, elev, Białystok, ul. Bema 43, R.P. Polonă; Ilatelle (în polonă și rusă); Anna Gojaweczyk, elevă, Lodz 11, ul. Wl. Bytomskiej 65 m 9. R.P. Polonă; muzică; cinema, prietenie; Iosif B. Zelfer, învățător, satul Spasskoe, Raloul Saraktas, Reg. Orenburg, U.R.S.S.; foto; Ilatelle; Osipiuk Alek, Hajnovka os. M. Konopnickiej

3/11, woj. Białystok, R.P. Polonă; Ilatelle; Vasile A. Andronache, profesor, com. Bălaurești, Rn. Călărași, R. S. S. Moldovenească, U.R.S.S.; literatură, muzică populară și ușoară, ilustrate, viața satului, școală; Nușa Baltac și Patricia Anghel, eleve, R. Vilcea, str. Praporgescu nr. 36; ilustrate; Nicu Dinu, profesor-maistru, București, str. Mitropolit Filaret nr. 35, Rn. N. Bălcescu; Ilatelle, ilustrate; Albioara Bogneagă, studentă, Galați, str. Dobrogeanu Gherea nr. 27; literatură, biologie, ilustrate; Maria Lăcu și Sabina Buzuriu, Institutul pedagogic Arad, str. Dragalina, nr. 7; literatură, teatru, istorie, ilustrate; Toma Paraschiva, elevă, Tecuci, str. Dobrogeanu Gherea nr. 9; ilustrate; Nușa Alistar, studentă la Facultatea de matematică Iași, Complexul Copou, bloc C; ilustrate; Ion Ana și Maria Buzoianu, eleve, com. Beibugeac, Rn. Tulcea; schimb de ilustrate cu pionieri; Rodica Miliian, elevă, Ploiești, str. 23 August nr. 41; literatură, muzică, ilustrate; Gh. Dinescu, monteur construcții, Constanța, str. Mugurelui nr. 6 A, cart. Km 5; ilustrate; Nicușor Văduva, Hunedoara, O.M. bloc 74, ap. 16; ilustrate; Viorica Giuvelea, elevă, Ploiești, str. N. Bălcescu nr. 35; ilustrate; Gheorghe Bogovici, student, Timișoara, str. Gelu nr. 2; sport, literatură, istorie, geografie; Maria Zenovia Chirilă, elevă, Stejaru, Rn. P. Neamt, bloc 15, ap. 1; pictură, muzică, literatura, filozofie; Margareta Ursache, elevă, Suceava, str. Viitorului nr. 8; ilustrate; Viorica Silădri, elevă, Satu-Mare, str. Kirov nr. 50; muzică ușoară, cinema, ilustrate; Șerban Bădăru, maistru electromecanic, Teluc, Reg. Hunedoara, bloc 120, ap. 3; teme din producție, ilustrate; Marius Bazalt, Centrul de radioficare Gilort, Reg. Oltenia; literatură, muzică; Vasilica Șerdu, elevă, Buzău, str. Dobrogeanu Gherea nr. 216; ilustrate; Valentin Soldatu și Corneliu Idu, elevi, Eforie Sud, reg. Dobrogea, str. Filimon Sirbu nr. 96; literatură, muzică, geografie și ilustrate.

16.10: „Sînt pionier” — emisiune de cîntece 16.30: Muzică populară românească 16.58: Cîntul de 10 cîntece „În inima mea e Spania” de Salomanov, pe versuri de F. Garcia Lorca și Pablo Neruda 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Simfonia a II-a în Do major de Schumann — Orchestra simfonică a Conservatorului din Paris, dirijor Karl Schuricht 18.45: Cîntă Dan Moiseacu 19.00: Corul Radioteleviziunii 19.30: Tineretea ne e dragă! 19.50: Muzică de dans 20.30: Noapte bună, copiii 20.40: Orchestra de muzică populară „Miorița” din Brașov 21.15: Muzică de dans 21.45: Părinți și copii 22.00: Muzică ușoară 22.25: Cvarțul de coarde nr. 2 de Ernest Bloch 23.10—24.00: Opera „O noapte furtunoasă” de Paul Constantinescu, cu Constantin Gabor, Valentin Loghin, George Mircea, Iulia Buciuceanu, Zoe Dragotescu, Valentin Teodorian, Magda Ianculescu.

VINERI 15 MARTIE Programul I 5.07: Melodii populare românești 5.30: Gimnastică 5.40: Polci 6.07: Muzică populară românească 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Piese interpretate la mandolină 6.45: Salut voios de pionieri! 7.10: Cîntece 7.30: Sfatul medicului: Vitaminizarea organismului primăvara 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică ușoară 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică vocală 8.30: Valsuri simfonice 9.00: Muzică populară românească 9.30: Fragmente din opera „Kneazul Igor” de Borodin — interpretează Ansamblul Teatrului Mare Academic de Stat al Uniunii Sovietice, dirijor Melik Pașayev 10.03: Formații artistice de la sate 10.30: Estrada melodiilor 11.05: Sonata pentru oboi și pian de Sigismund Toduță 11.30: Fragmente din opera „Lysistrata” de Gherase Dendrino 11.52: Reportaj 12.00: Piese corale clasice 12.20: Melodii populare românești din Ardeal 12.40: Variațiuni și fugă de Benjamin Britten pe o temă de Purcell 13.10: Muzică de estradă 14.00: Concert de primăvară 15.00: Piese instrumentale 15.20: Muzică ușoară 15.45: Concerte de Vivaldi din ciclul „L'estro armonico” — Concertele nr. 8, 9 și 10 — Orchestra de cameră „I virtuosi di Roma”, dirijor Renato Fasano 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Cîntă Maria Păunescu și acordeonistul Victor Bulzan 17.10: Ansambluri artistice școlare 17.30: În slujba patriei 18.00: Universitatea tehnică — Ciclul energetic 18.15: Jocuri populare românești 18.30: Lecția de limba engleză 18.40: Muzică ușoară de compozitorii cubanezi Tania Castellanos 19.00: Jurnalul satelor 19.25: „Istoria teatrului liric românesc” (II) (reluare)

20.15: Din muzica corală a lui Gh. Dima, Gh. Cucu, Ion Vidu 20.30: Noapte bună, copiii! 20.40: Concert de seară 21.15: Carnet plastic 21.30: Muzică populară românească 22.25: Muzică ușoară sovietică 22.40: Muzică instrumentală 22.55: Fragmente din opera „Cel patru bătăranii” de Wolf Ferrari 23.40: Muzică instrumentală.

Programul II 12.15: Concert pentru vioară și orchestră de Mircea Basarab — solist Varujan Cozighian 12.49: Din cîntecele și dansurile popoarelor 13.75: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur (reluare) 13.25: Uverturi la opere de Rossini 14.10: „Patrie, republică înfloritoare” — program de cîntece și jocuri 14.30: Muzică de estradă 15.00: Muzică populară românească și a minorităților naționale 15.35: Actualitatea în țările socialiste 16.10: Muzică distractivă 16.40: Prelucrări corale 17.00: „Interpreți în studio” — pianista Martha Lazoc și oboistul Constantin Iliuță 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Muzică simfonică de Corelli și Mozart 18.35: Muzică populară românească 19.04: Muzică ușoară de Emanuel Ionescu și Iancy Kórhossy 19.30: Teatru la microfon — „Chirița în provincie” după Vasile Alecsandri. Interpretează colectivul artistic al Teatrului Național din Iași 21.12: Jocuri populare românești 21.45: Muzică de estradă 22.00: Ciclul „Pagini din muzica contemporană” — fragmente din opera „Ingerul de foc” de Serghei Prokofiev 23.10—24.00: Concert de noapte.

SÎMBĂȚĂ 16 MARTIE Programul I 5.07: Muzică interpretată de fanfară 5.30: Gimnastică 5.40: Jocuri populare românești 6.07: Muzică distractivă 6.20: Emisiunea pentru sate 6.30: Cîntece din folclorul nou și jocuri populare românești 6.45: Salut voios de pionieri! 7.10: Dansuri de estradă 7.30: Sfatul medicului — Prevenirea crizelor de ulcer în anotimpul primăverii 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece 8.00: Sumarul presei centrale 8.08: Muzică ușoară 8.30: Concert de dimineață 9.00: Roza vînturilor 9.25: Cîntece și jocuri populare românești 10.00: Muzică de estradă 10.15: Cîntece pentru cel mici 10.27: Suite simfonice — „Comedianii” de Kabalevski; Suită din baletul „La piață” de Mihail Jora 11.05: Fragmente din opera „Hänsel și Gretel” de Humperdinck 11.35: Melodii populare românești 12.00: Muzică instrumentală 12.20: În săli și pe stadioane 12.30: Muzică ușoară românească 13.10: Concertul nr. 4 în Re major pentru vioară și orchestră de Mozart — solist Zino Francescatti, acompaniat de Orchestra simfonică „Columbia”, dirijor Bruno Walter

14.00: Muzică ușoară 14.30: Din folclorul popoarelor 15.00: Concert distractiv 15.45: Actualitatea literară 16.00: Cîntă Irena Santov 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Orchestra de muzică populară „Brîulețul” a Casei de cultură din Cîmpulung-Muscel 17.10: Cîntă Nicolae Herlea 17.35: Muzică de estradă 17.50: Știința în slujba păcii 18.00: Ciclul „George Enescu compozitor” — șapte liederuri pe versuri de Clément Marot 18.20: Program muzical pentru fruntași în producție 19.00: Scrisori din țară 19.10: Muzică ușoară interpretată de Orchestra Franck Pourcel 19.30: Muzică de dans 20.15: Jocuri populare românești 20.30: Muzică de dans 21.10: Antologie radio: Camil Petrescu 21.25: Muzică populară românească 22.25: Muzică de dans 23.10: Uvertura „Hebridele” de Mendelssohn-Bartholdy; Simfonia a VI-a în Do major de Schubert.

Programul II 12.15: „Te iubim, tinerete” — emisiune de cîntece 12.35: Fragmente din opera „Farmecul unui vals” de Oskar Strauss 13.15: Cîntece și jocuri populare 13.40: Melodii de dragoste 14.10: Muzică vocală și instrumentală de Schumann 14.30: Muzică de estradă 15.00: Muzică populară sovietică 15.30: Preludiu și dans de Ludovic Fedman; Suita „Petrecere populară” de Sabina Drăgoi 16.10: Corul de copii al Radioteleviziunii 16.30: Recitalul violonistului Ștefan Gheorghiu 16.55: Muzică de estradă 17.30: Însemnări de reporter 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Rapsodii 18.35: Arit din opere de Puccini și Verdi 19.00: Melodii populare românești 19.30: Pe teme internaționale 19.40: Muzică ușoară 20.00: Muzică de dans 20.30: Noapte bună, copiii! 20.40: Muzică populară din Moldova 21.15: Muzică de dans 21.45: Agendă teatrală 22.00: Muzică de dans 22.42: Sonetele pentru pian de Beethoven, în interpretarea lui Wilhelm Kempf — Sonata nr. 30, opus 109 în Mi major 23.10: Muzică de dans.

În pagina 4:
PROGRAMUL
DE TELEVIȚIUNE
DETALIILE REVISTEI 2 LEI

SFÎRȘIT ȘI ÎNCEPUT DE SEZON. În timp ce hocheiul ți s-a încheiat pe stadionul competițional prin întrecerea din Suedia ale celor mai buni hocheiști din lume, peste câteva zile pe gazonul verde al stadioanelor începe sezonul de fruntărea mult așteptată a fotbalistilor. A sosit, deci, primăvara!

În fotografiile noastre (sus): Hocheiștii Ștefan Ionescu și Szábo I, în timpul unui antrenament cu puțin înainte de plecarea la campionatul mondial. Fotografia de S. STEINER

Jos: Fotbal. În stînga, câțiva jucători de la Rapid-București, în timpul antrenamentului cu mingea. Dreapta, Șteagul roșu-Brașov a ținut să verifice stadiul pregătirii înainte de campionatul, disputînd un meci amical în compania echipei Dinamo-Pitești.

